

CONTRA

nr 3 2002 (nr 163 från starten) årgång 28 Pris 25:-

**Den islamiska terrorismens rötter
Contra på Irland
Östen Undén**

FRIHETENS RÖST
för västerländsk demokrati-

CONTRA

oberoende borgerlig tidskrift
utges sex gånger årligen
ISSN 0347-6472

Copyright Stiftelsen Contra
Eftertryck endast efter överenskommelse

Ansvarig utgivare

Tommy Hansson

Adress

Box 8052, 104 20 STOCKHOLM

Telefon 08-720 01 45

Telefax: 08-720 01 95

E-post: redaktionen@contra.nu

Internet hemsida: <http://www.contra.nu>

Sluten del endast för prenumeranter:

<http://www.contra.nu/prenumerant/>

oversikt.html

Användarnamn och lösenord finns endast i

den tryckta utgåvan av Contra

Nytt lösenord kommer i varje nummer av

Contra

Prenumeration

Minst 145, rekommenderat 200 kronor, per år.

Inbetalas på postgiro 85 95 89-4 eller bankgiro
443-5467.

Finland: Minst 16 euro per år.

Sampo girokonto 800055-1125829.

Norge: Minst 145 norska kronor per år.

Den norske bank giro 0806 199 8277.

Medarbetare

Styrelseordförande: Géza Mólnár

Redaktion: Tommy Hansson och CG Holm.

Övriga medarbetare: Benny H.V. Andersson, Karl-Göran Bottwyk, Bertil Häggman, Bertil Lindblom, David Stavenheim och Marek Zyto samt Christer Arkefors i Italien, Peter Hartvig i Danmark, Bertil Wedin i Mellersta Östern, Allan C. Brownfeld i USA och Rune Westin i Australien.

Annonser

Johannes Dirfeldt 0523-50005

Presslagd 2002-06-10

Sävsjö Grafiska, Älmhult 2002

Omslagsbilden är denna gång hämtad från Dublin och visar statyn på Molly Malone.

Contras Tommy Hansson IOM AdVAh

MAGNUS STENBOCK

TANKAR OCH SYNPUNKTER

ÅTTONDE UPPLAGAN

Innehåller bl a: Missförhållanden i "välfärds"-Sverige; –Rotlösheten såsom följd av traditionsupplösningen; –Miljöförstörelsen såsom följd av materialismen och tekniken; –Kulturförfallet bl a inom konst, musik och litteratur; –Kvinnorörelsens svek mot den äkta kvinnligheten och mot familjelivet; –Hemmakvinnans utomordentliga betydelse; –Kommunismens verkliga ansikte

Författarinnan, grevinnan Ebba Lewenhaupt skrev (om första upplagan) i Lunds Veckoblad: "Få har haft mod att så ärligt framlägga sina åsikter och bryta en lans för sanningen". – "Många blixtrande idéer, som skulle kunna lysa och upplysa en värld". – "Magnus Stenbock skulle kunna göra sig hörd som en stormklocka".

Dr S. Gunnar Edlund (om andra upplagan) i Nya Wermlands-Tidningen: "Utan tvivel ger Stenbock i sin bok uttryck för vad en mängd olika människor i detta land tycker och tänker men ej alltid vågar röja vare sig i tal eller skrift".

Red. Barry Johnson i Karlskoga Tidning: "Magnus Stenbocks bok innehåller massor med för de maktavande i landet obehagliga sanningar".

Red. Gösta Hellbeck i Norrköpings Tidningar: "På ett i dag politiskt och i övrigt hyperaktuellt område – miljöförstörelsen – kan Magnus Stenbock faktiskt räkna sig såsom en föregångare. De teser han förde fram och de förutsägelser han gjorde redan i sin boks första upplaga har visat sig riktiga".

RIKT ILLUSTRERAD. 260 KRONOR PLUS PORTO

Beställ hos greve M. Stenbock, Herrborum, 614 98 S:T ANNA

CONTRA-NYTT

Contras ansvarige utgivare internationellt uppmärksammas

Contras ansvarige utgivare Tommy Hansson har uppmärksammas internationellt på sistone. Det har skett i form av att avsnitt som i korthet beskriver Hanssons verksamhet och författarskap tagits med i dels *International Authors and Writers Who's Who*, 2001/2002, dels *Dictionary of International Biography*. Dessa uppslagsverk ges ut av International Biographical Centre Cambridge (IBC) i England.

Dessutom har Tommy Hansson invalts som livstidsmedlem no. 325 i the International Order of Merit (IOM), som har som motto "Excellentia" (medlemskapet i orden är begränsat till 500). Parallellt härmed har han även kallats till den honorära befattningen som vetenskaplig rådgivare i humaniora till IBCs generaldirektör: Arts and Humanities Adviser to the Director General (AdVAh).

Det nytagna fotot ovan visar Tommy Hansson iklädd IOM-orden.

Omslagsbilden

Omslagsbilden till detta nummer av Contra visar statyn på Molly Malone i Dublin och ansluter till Tommy Hanssons artikel på följande sidor.

Contra i Irland:

Irland (Eire) är, som vi tidigare kunnat konstatera (*Contra 4/1999*), ett land på frammarsch. Det talas bland annat om "den keltiska tigerekonomin". Tommy Hansson kunde under ett besök i den irländska republiken månaderna före parlamentsvalet i maj konstatera, att framgångsrapporterna stämmer bra. Ett säkert

Contras reporter med några av Irlands 30 miljoner får. (Foto: Ingrid Steen)

tecken på ekonomisk fram-

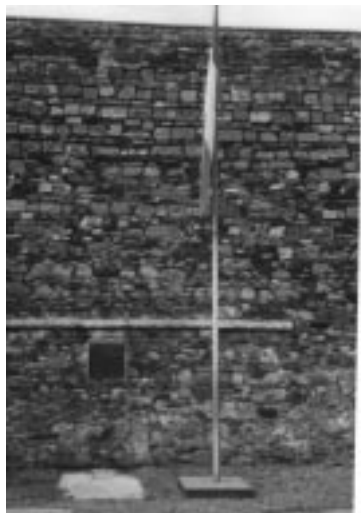
marsch är en accelererande byggnadsverksamhet, och bland det första en besökare till Irland lägger märke till är att det byggs väldigt mycket och framförallt då på landsbygden. Nedan följer artiklar om Irland där det historiska vävs in i nutiden. Ty det var, trots allt, vid påsktid 1916 Irlands moderna historia började.

Allt började i Dublin påsken 1916

Text & foto på sidorna 3–6: Tommy Hansson

☆☆☆ Republiken Irland, som även kallas Eire, var länge känt som ett av Europas fattiga hörn. Längre undersåtar till England lyckades det irländska folket – som till helt övervägande del består av katoliker – slutligen nå full självständighet i och med att landet uteslöts ur Samväldet 1948 efter sin oavhängighetsförklaring. Men det hade skett till priset av stort lidande och mycket blod, svett och tårar. Påskupproret i Dublin 1916 fick stor symbolisk betydelse, främst genom att engelsmännen reagerade brutalt med att avrätta 16 av resningens viktigaste ledare – därmed vann upprorsmännen sympatier, både från de egna landsmännen och omvärlden.

1921–22 härjades den gröna ön av inbördeskrig mellan anhängare och motståndare till avtalet med England, som gjorde Irland till en fristat inom brittiska

Här på Kilmainhams fängelsegård avrättades 14 av upprorsledarna 1916.

Till vänster Dublins berömda huvudpostkontor (G.P.O.) där upprorsmän under ledning av Patrick Pearse och James Connolly till sist tvingades kapitulera till engelsmännen. I förgrunden till höger en staty av fackföreningsledaren James Larkin.

samväldet, men som uteslöt sex grevskap i provinsen Ulster i norr från det övriga Irland. De viktigaste politiska partierna, Fianna Fail och Fine Gael, definierades från början efter inställningen till Irlands delning – det förstnämnda var emot den, det senare för. I dag är båda borgerliga. 1937 antar irländarna en ny författning som definierar Irland som en självständig och neutral stat, och elva år senare utropas alltså oavhängigheten. Från 1948 och framåt skulle det vara i stort sett lugnt på ön ända till slutet av 1960-talet, då Irländska republikanska armén – som är för ett enat, socialistiskt Irland – inleder en terrorkampanj understödd av inhemska och ut-

ländska politiska supportrar. *The Troubles*, som skördat tusentals liv och lemläst många fler, är fortfarande trots pågående fredsprocess en beklaglig realitet för såväl katolska som protestantiska nordirländare.

1916 års män

En flanör i centrala Dublin inser snart i hur hög grad historien ännu präglar dagens Irland. Den breda huvudgatan O'Connell Street, uppkallad efter den värtalige advokaten, politikern och frihetskämpen Daniel O'Connell, vimlar av statyer och minnesmärken över historiska gestalter: O'Connell själv (naturligtvis), Stuart Parnell, Jim Larkin med flera. Tidigare

"A lot done. More to do." Så lyder slogan under premiärminister Bertie Ahern som här syns på en valaffisch i Landsdowne i Dublin invid reklam för det amerikanska ölmärket Miller. Ahern och Fianna Fail vann en jordskredsseger i parlamentsvalet i Irland.

fanns också en hög pelare (the Pillar) med en staty av den engelske sjöhälten, amiral Horatio Nelson, men denna sprängdes 1966 i bitar av en ännu oidentifierad medlem av en eller annan av IRAs talrika fraktioner. Nelsonstatyn sörs nog av få irländare. De resonerar som i visan:

In Trafalgar Square it might be fair to leave old Nelson standing there, but noone tells the Irish what's their view...

Ett ovanligt levande historiskt museum utgör Huvudpostkontoret (*General Post Office*, normalt bara benämnt efter sin förkortning, *G.P.O.*). Det är fortfarande i full verksamhet, men både dess yttre och dess inre minner om de dramatiska händelserna påsken 1916 då 2000 patriotiska irländare ockuperade posten och andra centrala byggnader i Dublin. De kraftiga, räfflade kolonnerna och det utvärtes murverket bär fortfarande spår efter engelsmännens beskjutning, och i det inre finns en permanent utställning som i stora målningar berättar historien kring upproret 1916. Vill man veta mer om detta och personerna som iscensatte det gör man lämpligen följande promenad:

Man går O'Connell Street söderut och tar till höger vid floden Liffey, går någon kilometer och passerar sedan över en av de många broarna över floden. Man kommer då in i ett något proletärt område, där det berömda och jättelika ölbryggeriet Guinness huserar som en "stad i staden". Ett par hundra meter från floden tar man till höger vid puben G.F. Handel (jodå, den store tonsättaren var Dublin-bo, om än född, uppvuxen och utbildad i Tyskland) på Thomas Street som så småningom över-

går i St. James's Street och fortsätter ytterligare någon kilometer. Därefter tar man till höger förbi puben The Patriot och därefter vänster – man står då framför Old Kilmainham Gaol, där merparten av 1916 års män satt fängslade i väntan på den oundvikliga avrättningen. Om dessa frihetskämpars sista tid och sista ord kan man läsa i boken *Last Words* av Piaras F. Mac Lochlainn (1990) som säljs i det gamla fängelset, som numera är omvandlat till ett fascinerande museum.

Sköts i sin stol

Vilka var då de män, som av irländarna anses vara självuppförande patrioter och av britterna ansågs vara förrädare? De som behandlas i boken och varav de flesta arkebuserades i Kilmainham-fängelset mellan den 3 och 12 maj 1916 var: upprorsledaren Patrick Pearse, Thomas J. Clarke, Thomas MacDonagh, Edward Daly, William Pearse, Michael O'Hanrahan, Joseph Mary Plunkett, John MacBride, Sean Heuston, Michael Mallin, Eamonn Ceannt, Con Colbert, Thomas Kent, Sean Mac Diarmada, James Connolly och Roger Casement. Thomas Kent greps och avrättades i Cork, medan Roger Casement ställdes inför rätta i London och hängdes en tid senare.

Om var och en av dessa kämpar, av vilka de flesta kan beskrivas som idealister och katolska gentlemän, skulle en längre artikel kunna skrivas men det medger naturligtvis inte utrymmet här. Den som strövar omkring i Dublin kommer dock att märka att deras namn dyker upp här och där i form av namn på järnvägsstationer, gator,

byggnader och så vidare. Bara ett par anmärkningar om några av männen. William Pearse avrättades endast därför att han var bror till upprorsledaren, poeten Patrick Pearse som slutligen tvingades kapitulera till engelsmännen vid G.P.O. Joseph Mary Plunkett var en ung man på 29 år som var svårt sjuk då kupp försöket mot det engelska styret gjordes Påsken 1916. Fyra timmar före sin avrättning klockan 03.45 den 4 maj fick han tillåtelse att i fängelsets kapell ingå äktenskap med sin fästmö, Grace Gifford. Denna romantiska kärleks-saga är ledmotiv i den irländska balladen "Grace" (irländarna skriver för övrigt ballader och sånger om allting!).

James Connolly, en socialistisk fackföreningsman, sårades svårt i striderna vid G.P.O. och fördes till sjukhus. För att han skulle kunna avrättas den 12 maj kördes han i ambulans till Kilmainham Gaol, bars in på bår till gården där avrättningen skulle ske och bands därpå fast i en stol där han arkebuserades! Inte minst behandlingen av Connolly gjorde att irländarna, som initialt såg med stor skepsis på Påskupproret, greps av vrede mot det engelska styret och snart gick man ur huse för att protestera mot britterna.

Sir Roger Casement hade tidigare gjort berömvärda insatser för det brittiska imperiet men var i hemlighet irländsk självständighetsivrare, som inför påskupproret tillsammans med bland andra Plunkett fört hemliga förhandlingar med tyskarna om vapenleveranser till upprorsmännen. Casement sökte i sista stund avstyra upproret då han insåg att det var dömt att misslyckas men greps vid kusten utanför Tralee i grevskapet Kerry. En annan av upprorsledarna, Sean MacDermott, avrättades på annat håll.

Det var dock en av upprorsledarna som klarade livhanken, detta trots att han placerades i Kilmainham Gaol tillsammans med de övriga. Det var Eamon de Valera, som undgick arkebusering därför att han var född i USA. Han var sedan med om att grunda Fianna Fail och blev senare såväl premiärminister (*taoiseach*) som president i Republiken Irland.

30 miljoner får

Irland inträdde, jämte bland andra stater England, i den europeiska gemenskapen (då benämnd EEC) 1973. Det har man inte behövt ångra. Landet fick länge de mest omfattande EU-bidragen av samtliga medlemsländer men har på sistone över-

träffats i detta avseende av Portugal. Irland betraktas allmänt som mönsterlandet bland dagens 16 EU-anslutna stater, även om man vid en folkomröstning nyligen uttryckte skepsis angående EUs planerade utvidgning österut. Sedan mitten 1980-talet genomgår landet en dynamisk ekonomisk utveckling, mycket beroende på att de offentliga utgifterna skars ned drastiskt och privatiseringar tog fart. En del brukar påpeka att den ekonomiska uppgången inleddes ungefär samtidigt som den irländska rockgruppen U2 nådde världsruchte.

Men de ekonomiska framgångarna och den accelererande moderniseringen har inte inträffat utan vändor. Brottsligheten har ökat liksom drogmissbruket, och den romersk-katolska kyrkan har förlorat sitt grepp om människors hjärtan och sinnen vilket delvis varit självförvällat – liksom på andra håll i den katolska världen har präster och till och med biskopar avslöjats som otuktsmän och pedofiler. Också skilsmässofrekvensen har rakat i höjden. Under mitt besök i Irland skrev tidningarna mycket om ny statistik som visar, att Irland ligger i topp i västvärlden när det gäller sexuella övergrepp mot barn. Inte heller har det nya välståndet nått alla samhällskategorier: fattigdomen består på sina håll, vilket det socialistiska partiet Sinn Fein (IRAs politiska gren) förstått att utnyttja.

En tung ekonomisk faktor i Irland är turismen. "Den gröna ön" (och Irland är verkligen grönt, tack vare Golfströmmen och det myckna regnandet) fortsätter att attrahera turister i stora skaror, inte minst amerikaner av irländsk börd som kommer till "det gamla landet" för att söka sina rötter; ett betydande antal amerikanska presidenter har sina rötter på Irland, exem-

Puben The Pumphouse i Kilkenny får symbolisera de irländska umgänges- och dryckesvanorna och den irländska exportsatsningen på öl och whiskey.

pelvis John F. Kennedy, Richard M. Nixon, Jimmy Carter, Ronald Reagan och Bill Clinton. Det är en av anledningarna till att den irländska regeringen avstår från att på något mer dramatiskt sätt bygga ut vägnätet. Det anses vara bra för turismen att resenärer kan färdas fram i måttlig mak på relativt smala vägar som gör det lätt att stanna och njuta av de otaliga sevärdheter som Irland bjuder på. En av de vanligast förekommande vyerna är får, som det lär finnas 30 miljoner av.

Spottar inte i glaset

Irländarna har inte gjort sig kända för att spotta i glaset. Det visar sig bland annat i att alkoholprodukter från den gröna ön är i färd med att erövra världen: jag tänker främst på det mustiga ölet Guinness av portertyp och whiskeyn Jameson, vilken anses vara den internationella whisk(e)y-sort som ökar mest globalt. En annan

exportframgång när det gäller whiskey är Tullamore Dew. Irländsk whiskey skiljer sig från den mer berömda skotska varianten genom att den destilleras tre gånger och genom att den inte är "rökig" (det vill säga den torkas inte genom tillsats av rök från torv). Ett undantag är dock whiskeyn Connemara, som har röksmak.

Den som besöker Dublin kan med fördel göra ett guidad besök vid Jamesons gamla destilleri, som numera tjänstgör som museum och butik. Den som, i likhet med undertecknad, har tur inbjuds att delta i en irländsk whiskeyprovning där den irländska whiskeyn jämförs med skotsk och amerikansk whisk(e)y (och där kontentan alltid blir att den irländska produkten är den bättre). Vilket måhända inte ligger alltför långt från sanningen.

Å andra sidan är irländarna kända för sin stora vältalighet, inte nödvändigtvis för sin sanningskärlek...

Jordskredsseger för Bertie Ahern och Fianna Fail – men Sinn Fein framåt

★ En del bedömare trodde att premiärminister (*taoiseach*) Bertie Ahern och hans Fianna Fail skulle få svårt att få egen majoritet i det irländska underhuset i valet i maj. Egen majoritet blev det visserligen inte, men inte långt ifrån: FF vann en jordskredsseger och fick 80 platser av 166 i deputeradekammaren. FFs koalitionspartner, de

närmast nyliberala Progressiva demokraterna, fick sex mandat.

Förlorare blev det näst största partiet, centristiska Fine Gael, som tappade omkring 25 mandat till cirka 30: dess ordförande Michael Noonan deklarerade omgående sin avgång. Det lilla Labour Party minskade något men behåller platserna.

Bra gick det för De gröna, upp från 2 till 6 mandat. Sinn Fein, nära knutet till IRA och lett av gamle terroristen Gerry Adams, ökade också kraftigt, från 1 till 5 mandat. Därmed har SF representanter i parlamenten i såväl Dublin, Belfast som London (fast i London väljer man av principiella skäl att inte besätta sitt mandat).

Trots fredsavtal: IRA har dödslistor

☆☆☆ Drygt en månad före det irländska riksdagsvalet dök det upp sensationella avslöjanden om att Irländska republikanska armén (IRA) hade upprättat "dödslistor" med namn på framträdande konservativa politiker.

Erfarna bedömare både i Irland och England blev inte särskilt överraskade över nyheten om dödslistorna, ty trots fredsavtal och ansatser till vapeninlämning från IRAs sida kvarstår den republikanska militansen. Jim Cusack, ansvarig för säkerhetsrelaterade frågor vid den irländska dagstidningen *The Irish Times*, skrev exempelvis den 20/4: "Trots det faktum att man är inne på det femte året i rad av eld upphör, har IRA förhållit sig i låggradig militär beredskap. Det finns inga indikationer på att man tillverkat bomber eller granatkastare, men det är känt att man genomfört vapenträning och fortsatt rekrytera medlemmar. Och både gardai och polis i Nordirland är överens om att man aldrig upphört upprätta listor över mål för politiska mord, vare sig i Nordirland eller Storbritannien."

Michael Collins

Avslöjandet om dödslistorna blev inte det politiska sprängstoff som befarades. Huvudorsaken därtill var kontroverser kring den nordirländska polisens agerande i anslutning till den razzia som genomfördes mot IRA och som ledde till att man kunde lägga beslag på dödslistorna. Razzian skedde efter en påstådd men av IRA och Sinn Fein förnekad IRA-råd mot en polisstation i Castlereagh i Nordirland. Den brittiska regeringen föredrog att tona ner kontroverserna.

För den som vill veta mer om Irländska republikanska armén rekommenderas den respekterade irländske journalisten Brendan O'Briens lättlästa översiktsverk *A Pocket History of the IRA. From 1916 Onwards* (The O'Brien Press Ltd., 20 Victoria Road, Dublin 6, Ireland). Som framgår av bokens undertitel daterar författaren IRAs begynnelse till Påskupproret i Dublin 1916, då engelsmännen lät avrätta 16 upprorsledare och fängsla många fler. IRA uppstod rent konkret ur the Irish Volunteers, en av flera paramilitära frivilligstyrkor som tog del i resningen 1916. På grund av engelsmännens överreaktion fick de ir-

ländska självständighetssträvandena vind i seglen. Den republikanska saken stärktes sedan den engelske premiärministern David Lloyd George 1917 infört värnplikt för irländare till den brittiska armén under Första världskriget.

IRA ägnade sig under den legendariske Michael Collins ledning åt en hänsynslös gerillakrigföring omfattande bland annat politiska mord på verkliga och påstådda personer i Englands sold. London svarade med samma mynt. Slutligen inleddes förhandlingar mellan den brittiska regeringen och de irländska självständighetskämparna på 10 Downing Street i London i oktober 1921.

Collins, som mördades i samband med inbördeskriget, och hans delegation valde att gå britterna till mötes genom att låta sex grevskap i provinsen Ulster få fortsätta tillhöra England, medan resten av ön – 26 grevskap – blev en så kallad fristat med självstyre. Och denna lösning, av majoriteten självständighetskämpar upplevd som den enda möjliga vid denna tid, är grunden för den kamp som gjorde att IRA förvandlades från gårdagens frihetskämpar till dagens blodiga terrorister.

Vapen från Libyen

Det nuvarande regeringsbärande Fianna Fail blev tidigt ledande parti sedan en grupp tidigare obofärdiga republikaner under de Valeras ledning 1927 valde att slutligen godkänna den av London sanktionerade, politiska processen och anta namnet Fianna Fail ("Irlands legioner" på gaeliska). Eamon de Valera blev *taoiseach* (premiärminister) och senare president. Målet om irländskt oberoende från England kvarstod dock. 1948, då Irland utropade en självständig republik och utslöts ur samväldet, försvann Fianna Fail från regeringsmakten sedan en koalitionsregering omfattande övriga partier inklusive Fine Gael ("Gaelns släkte") med J.A. Costello som *taoiseach* bildats.

IRA och dess politiska gren Sinn Fein valde att betrakta regeringen för majoriteten av Irland, vare sig den gick under beteckningen fristat eller republik, som en förräddarregim och fortsatte sin väpnade kamp. Denna hade liten inverkan på konkreta förhållanden och opinion fram till slutet av 1960-talet, då *The Troubles* in-

leddes. Bakgrunden var att myndigheterna i Nordirland som en följd av ökad inflyttning av katoliker från södra Irland valde att koncentrera de inflyttade till vissa områden som kom att präglas av sociala missförhållanden och därav följande missnöje vilket tacksamt utnyttjades av det militanta IRA. I Londonderry (Derry), Nordirlands näst största stad efter Belfast, bodde 1968 36 000 katoliker mot 18 000 protestanter. Det blev oroligheter och demonstrationer, och än en gång hjälpte nervösa engelsmän republikanerna på traven genom övervåld.

Något som gav den nordirländska frågan en extra dimension var den i slutet av 60-talet framspringande vänsterradikalismen och revolutionsromantiken, som IRA förstod att exploatera till bristningsgränsen. IRAs kamp – och IRA kom under årens lopp att delas i flera fraktioner – sågs alltmer som en del av "världsrevolutionen" och jämfördes med den så kallade frigörelsen i Tredje världen. IRAs största supporter var Libyens bisarre diktator, överste Muammar Khadaffi, som genom vapenleveranser sammanlagt uppgående till nära 150 ton 1985–86 försåg IRA med dess genom tiderna största vapenarsenal.

Adams-McGuinness

I oktober 1987 uppbbringades dock utanför Frankrikes kust ett fartyg med namnet Eksund, som medförde 120 ton vapen till IRA med vänlig hälsning från Khadaffi. Det innebar en politisk och militär katastrof för IRA och Sinn Fein, som nu tvingades söka sig nya vägar. Med förre IRA-terroristen Gerry Adams som politisk ledare och Martin McGuinness som arméboss började tandemmet Sinn Fein-IRA bygga upp en mer respektabel fasad som bland annat medförde att man övergav den tidigare heliga principen att inte låta sig inväjas i politiska församlingar. Adams lyckades också upprätta förbindelser med den amerikanska Clinton-administrationen.

Det har förekommit en lång rad terrordåd från mot nyordningen oppositionella IRA:s sida även sedan den mer "respektabla" fernissan började strykas på. Även den lojalistiska motparten har ägnat sig åt brutal terror. Ändå förefaller fredssträvandena hålla i sig, en utveckling som stöds av det stora flertalet av irländare på båda sidor om gränsen i norr. Att Gerry Adams relativt försonliga linje förefaller löna sig demonstreras av Sinn Feins valframgångar i maj.

Anna Lindh en skammens utrikesminister!

När det hålls propalestinska demonstrationer brukar det brännas israeliska flaggor och skanderas hatfyllda slagord om "död åt" och "krossa" staten Israel och dess valda politiker. Stämningen brukar vara hätsk. Men när proisraeliska grupper den 5 maj vid Raoul Wallenbergs torg i Stockholm höll en manifestation "Mot terror – för fred", viftades glatt med israeliska flaggor samt sjöngs och dansades i vårsolens glans.

Det enda hätska inslaget vid manifestationen kom från ett antal olagliga demonstranter, vilka vrålade "Sharon-fascistmördare" framför polisens kravallstaket. När några motdemonstranter började bli för aggressiva jagades de på flykten av ridande poliser. Den massiva polisstyrkan, som också förfogade över en helikopter som cirklade över Stockholms innerstad, lyckades i sin uppgift att skydda demonstranterna från mobbens våldsamheter. Motdemonstrationen hade enligt uppgift anordnats av Syndikalistiska ungdomsförbundet (SUF) och Ung Vänster, Vänsterpartiets ungdomsförbund.

Demonstrationen vid Nybroviken, som var den största svenska manifestationen för Israel på många år, samlade uppskattningsvis 2 000 deltagare. Moderaterna, Kristdemokraterna och Folkpartiet var representerade bland talarna.

Skammens Lindh

Huvudarrangör för manifestationen var Svensk Israel-Information vars huvudmän är de judiska församlingarna och organisationerna i Sverige. Bland medarrangörerna märktes Centralrådet för Förintelsens överlevande i Sverige, Förenade Israelinsamlingen, Samfundet Sverige-Israel, Sionistiska federationen, Kvinnoorganisationen Svenska WIZO med flera. Alla ville visa sitt stöd för Israels rätt att existera inom säkra och erkända gränser och dessutom protestera mot den ökande antisemitismen samt massmedias ensidiga rapportering om Mellanöstern-konflikten. Israeliska flaggor i alla storlekar svängdes

–Israel erbjöd fred, men Yassir Arafat och hans rådgivare ville inte ha fred, konstaterade Stanley Sjöberg vid den proisraeliska demonstrationen vid Raoul Wallenbergs torg.

och viftades med under eftermiddagens lopp.

Först ut bland de sju talarna var Lena Posner-Körösi, ordförande i Judiska församlingen i Stockholm. Hon gick bland annat hårt åt regeringen Göran Perssons Israel-politik, vilken annars av Arafat-vänner brukar brännmärkas som "proisraelisk":

– Anna Lindh är en skammens utrikesminister! Det är skandal att hon "fördömer" Israels militära svar på terrorattackerna, medan hon bara "beklagat" självmordsbombarnas verksamhet.

Mot bakgrund av den salvan kan det tyckas märkligt, att en mötesfunktionär avvisade en plakatbärare med skylttexten "Anna Lindh – är du blind?" Sveriges utrikesminister har även i en intervju förklarat det vara den svenska regeringens målsättning att få israelerna att lyssna mindre till sin demokratiskt valde premiärminister, vilket fullt rättmätigt upprört den israeliska regeringen.

För övrigt kan tilläggas att mötesarrangörerna inbjudit Göran Persson och Mona Sahlin att tala – båda avböjde emellertid och skickade heller ingen ersättare.

Öppen antisemitism

De kristna intressena vid mötet tillvarogs av förre chefredaktören för tidningen *Dagen*, Olof Djurfeldt, samt den välkände pingstpastorn Stanley Sjöberg från Centrumkyrkan i Sundbyberg. Den sistnämnde fick inledningsvis med sig mötesdeltagarna i den judiska sången "Shalom Alechem" och hänvisade till profeten Jesaja, som profeterat om fred mellan Israel, Syrien och Egypten.

– Vi fylls av ångest inför israeliska krigs-

åtgärder i Jenin, Ramallah och Bethlehem, inskräpte Sjöberg. Men vi måste förstå varför detta sker! Israel erbjöd fred, men Yassir Arafat och hans rådgivare ville inte ha fred. En hatstämning har skapats bland araber och palestinier, inte minst för att man flitigt läser *Sions vises protokoll* och *Mein Kampf*. I Jenin hade palestinska terrorister ostört fått tillverka bomber och andra mordredskap innan israelerna slog till.

Pastor Sjöberg hänvisade även till antijudiska och antikristna uttalanden från profeten Mohammed samt påpekade, att medan det är fullt tillåtet för judiska propalestinier att föra fram sina åsikter i det demokratiska Israel, så är det belagt med dödsstraff för palestinska araber att vara för Israel.

Från Moderata samlingspartiet kom Mikael Odenberg, som i ett kraftfullt anförande angrep Gudrun Schyman för hennes hets mot Israel och dåliga omdöme att uppträda iförd palestinasjal under sina Första maj-framträdanden. Odenberg påminde också, i likhet med andra talare, om att när Liberala ungdomsförbundet höll en demonstration i Stockholm under våren mot såväl hets mot Israel som mot "islamofofi" så överfölls demonstranterna av med tillhyggen väpnade (muslimska) motdemonstranter!

Förra statsrådet och folkpartistiske europaparlamentarikern Hadars Cars, nu ordförande i Samfundet Sverige-Israel, påtalade ensidigheten i opinionsbildningen:

–Det anses opportunt att säga vad som helst om Israel. Däremot är det inte politiskt korrekt att kalla självmordsbombarna för terrorister. En strömkantring har skett

i opinionen. Bertil Ohlins och Tage Erlanders Israel-vänliga hållning är i dag ett minne blott, och antisemitiska tongångar har inte på länge framförts så öppet – på nytt ropas det ”död åt judarna” och ”jude-svin”.

Sång, dans, flaggor

Från början var det meningen att kristdemokraterna skulle ha representerats av partiledaren och statsministerkandidaten Alf Svensson. Han ersattes nu av förra statsrådet, riksdagsman Mats Odell som bland annat framhöll:

–Varje nation har rätt till säkra gränser och en fredlig utveckling utan våld, terror och galenskap. Det är ingen tillfällighet att vi samlas på ett torg som uppkallats efter Raoul Wallenberg, men det är märkligt att polisen skall tvingas sätta in stora resurser på marken och i luften för att freda mötet.

Den här gången lyckades polismakten hålla ligisterna på avstånd genom att avgränsa mötesplatsen och effektivt spärra av tillfartsvägarna. På andra platser i Stockholms innerstad sågs dock det politiska slöddret, några iförda palestinasjalar, göra gator, torg och tunnelbanestationer osäkra. Bland annat hotades *Contras* utsände fotograf med stryk då han fotograferade några av mötesstörarna före den värdiga och positiva manifestationen

Stämningen var hög vid Raoul Wallenbergs torg denna soliga majsöndag, inte minst på grund av att glada judar och Israel-vänner sjöng, dansade och viftade med blå-vita Israel-flaggor. Ingen brände någon flagga av något slag eller skrek tillbaka mot mötesstörarna. Sådant var trevligt att se och höra som omväxling mot alla mörka och hatiska demonstrationer mot Israel!

Tommy Hansson

★ Utanför Tyska kyrkan i Helsingfors finns detta minnesmärke över åtta finska judar som deporterades från Finland efter tysk hemställan 1942. (Foto: Tommy Hansson)

Vilka är egentligen palestinierna?

Opinionsbildningen mot Israel och för de så kallade palestiniernas rättigheter bygger till stor del på osanningar och myter. Vilka är till exempel ”palestinierna”, som det talas så mycket om? Före utropandet av staten Israel 1948 existerade inte begreppet ”palestinier” i dagens mening, eftersom alla som var bosatta inom först det ottomanska (turkiska) och sedan det av engelsmännen administrerade området Palestina kallades ”palestinier” – såväl judar som araber. Någon självständig palestinsk statsbildning har aldrig funnits. Dagens ”palestinier” är således araber bosatta inom gränser som tillerkändes staten Israel på 1940-talet.

Innan judiska sionister koloniserade delar av Palestina på 1900-talet var området i stort sett ofruktbar öken. Många araber kom till dåtidens Palestina just på grund av de judiska invandranas förvandling av öken till bördigt land. Mestadels fungerade samvaron mellan judar och araber alldeles utmärkt.

Inte heller begreppet ”Västbanken” fanns före 1948, då kungariket Transjordanien jämte fem andra arabiska arméer invaderade den nyligen med FN:s hjälp utropade judiska staten på själva dess tillblivelsedag i syfte att utplåna Israel från kartan och kasta judarna i Medelhavet. Det lyckades som vi vet inte, med påföljd att många araber flydde eller hade flytt redan före den arabiska invasionen mot löften från de invaderande länderna att få återvända så snart Israel hade utplånats. Det var ett verkligt ”Guds mirakel” då den lilla luggslitna, judiska armén fick invasionshärarna på fall! Dock ockuperades Judéen och Samarien – det som kallas Västbanken – av Transjordanien, liksom östra delen av Jerusalem. Jordanierna fördrev judiska inbyggare från området de ockuperade och förstörde judiska helgedomar samt införde be-teckningen Västbanken (väster om flo-

den Jordan) för de områden som sedan urminnes tider kallats Judéen och Samarien.

De nya besittningshavarna lyckades därefter – mycket framgångsrikt – ituta världsoptionen att ”Västbanken” var ett område som sedan gammalt tillhört det jordanska kungadömet (vilket var en helt ny skapelse av den brittiska diplomatin!) Också efter det eftertryckliga arabiska nederlaget i Sexdagarskriget 1967, då Israel återerövrade Judéen, Samarien och östra Jerusalem, fortsatte jordanierna och den internationella menigheten att kalla området ”Västbanken” och kräva omedelbar ”befrielse” därav. 1967 lyckades de judiska styrkorna också återerövra Gazaremsan, som tidigare ockuperats av egyptierna, samt de strategiskt belägna Golanhöjderna.

Hela Palestina, inklusive det nutida Jordanien, var faktiskt genom Balfour-deklarationen vid Första världskrigets slut destinerat att bli det judiska ”nationalhemmet”. Man kan då fråga sig hur israelerna kan ”ockupera” territorier som ursprungligen var deras. Termen ”de ockuperade områdena” är en i internationell opinionsbildning mycket livskraftig myt.

Tommy Hansson

Det svenska programgymnasiet framstår som ett missfoster och en katastrof. Det skriver vår gäst-

skribent Staffan Sjövall, pensionerad läroverkslektor, i artikeln nedan. Artikeln har tidigare va-

rit publicerad i Viktor Rydbergs sällskapets tidskrift *Veritas* (nummer 1 2002).

En utbildningspolitisk katastrof

av Staffan Sjövall

☆☆☆ En stor svaghet i den svenska skolan är konstruktionen av grundskolan. Där uppstår stora problem, som sedan orsakar flera av gymnasieskolans svårigheter.

Grundskolan föregicks som bekant av enhetsskolan, som infördes 1950 då folkskolan och realskolan började avvecklas. Den var nioårig. De första sex åren var klasserna sammanhållna som i den gamla folkskolan. Sedan kom en treårig påbyggnad med möjlighet för eleverna att välja en gymnasieförberedande, en allmänt humanistisk eller en yrkesförberedande linje. Enhetsskolan fungerade bra under en lång försöksperiod (1950–62), var omtyckt av lärare och elever och gav utmärkta resultat.

Men skolreformatörerna bortsåg från de goda resultaten. Med egalitärt patos förkastade de enhetsskolan som en halvmesyr och genomtrufade en helt sammanhållen grundskola med låg-, mellan- och högstadium. Nu skulle den obligatoriska grundskolan verkligen bli en skola för alla. Ingen skulle bli "utslagen" (underkänd eller kvarsittare) och alla skulle ha lika möjligheter att studera vidare på gymnasiet och högskolan.

Överideologen Arvidson

Det pedagogiska slagordet blev "nivågruppering inom klassens ram". Enligt överideologen Stellan Arvidson skulle undervisningen individualiseras med hänsyn till varje individs förkunskaper och studietakt.

Var detta möjligt i sinnevärlden?

Förebilden till grundskolan fanns i USA. Dit sände utbildningsutskottet lektor Melker Johnsson för att göra en utvärdering. Hans rapport som utmynnade i ett bestämt avståndstagande vägrade utskottet att publicera. "Nivågruppering inom klassens ram" förekom i några amerikanska skolor och fungerade ibland väl. De svenska skolreformatörerna bortsåg dock från att de förebildliga skolornas elever nästan alltid kom från studiemotiverade medelklasshem. Den svenska grundskolans förebild är alltså en homogen elit-realskola i ett amerikanskt superdanderyd. Absurdare kan det inte gärna bli.

De som drabbas hårdast av det sammanhållna högstadiet, är de som politikerna säger sig särskilt slå vakt om, de lågpresterande med bristande förkunskaper. Efter årtionden av nedslående erfarenheter vägrade man dock att göra det enda rätta, att differentiera högstadiet. Socialdemokraterna var dock medvetna om att högstadiet fungerade dåligt, men enligt dem berodde detta på att eleverna hade för många lärare och att dessa hade en snävt ämnesteoritisk utbildning och visste för litet om pedagogik. Därför genomdrev de med centerns hjälp en ny grundskolläraryt utbildning. Den nye högstadieläraren ska, utan att studietiden förlängs, få behörighet i fler ämnen än den gamle. Samtidigt anslås en stor del av studierna åt pedagogik, psykologi och so-

Gästskribenten

ciologi. Genom denna förändring får eleverna i stället för en mängd lärare ett par, som följer dem ända från årskurs fyra till årskurs nio. Den obestridda fördelen är att eleverna får lärare, som känner dem väl och orkar bry sig om dem.

Priset är dock högt: lärarnas ämneskunskaper försämrats väsentligt. Jämförd med framtidens grundskollärare kommer säkert John Chronsough att framstå som en djupt bildad man. Med sina osäkra kunskaper och sin brist på överblick blir de lätt trendnissar, som grötmyndigt och fanatiskt försvarar de idéer som lanserats av de fackpedagogiska "ingenjörerna" på lärarhögskolorna.

Sveriges Lysenko

I stället för att differentiera högstadiet beslöt riksdagen 1991 att förändra gymnasiet: alla yrkes elever skulle läsa in teoretisk högskolebehörighet. Detta skedde till priset av sänkta krav i yrkesämnena.

Vi fick alltså ett teoretiskt gymnasium för alla. Bakom denna skola ligger en dogmatisk jämlikhetsideologi. Enligt denna har alla barn samma teoretiska begåvning och därmed samma möjlighet att tillägna sig undervisningen i skolor och

universitet. Skillnaden mellan olika barns prestationer i skolan beror på att många är handikappade av brister i hemmiljön. Brister som det är skolans plikt att kompensera genom extra stödundervisning.

När förslaget om det nya teoretiska gymnasiet gick ut på remiss, avstyrktes det som ogenomförbart och verklighetsfrämmande av de flesta instanser, däribland majoriteten av universitetslärarna i pedagogik och psykologi. Bland de få som tillstyrkte var pedagogikprofessorn Ulf P. Lundgren. Han lyckades övertyga politikerna från alla partier i utbildningsutskottet att det omöjliga var möjligt. Det nya gymnasiet röstades igenom i fullständig enighet och Lundgren utnämndes till chef för Skolverket. Han framstår som den svenska pedagogikens Lysenko och hans efterträdare Mats Ekholm är en önsketänkare av samma slag.

Programgymnasiet är alltså ett missfoster, avlat genom en parningsakt mellan en handfull ideologiserande fackpedagoger och ett aningslöst utbildningsutskott. Skolans lärare har aldrig tillfrågats vare sig om gymnasiet målsättning eller om dess utformning. De flesta fackpedagoger är lärarätare och skyller skolans misslyckande på lärarna.

Nu har alltså politikerna infört ett gymnasium, där alla ska läsa samma kärnkurser och betygsättas efter samma kriterier. Det gamla gymnasiet har gjorts om till en förlängd grundskola med tolvårig skolplikt och högstadiets alla problem. Ännu för tre år sedan ställdes inga inträdeskrav ens till de studieförberedande linjerna. Nu krävs godkänt från grundskolan i svenska, engelska och matematik. Detta har medfört en marginell standardhöjning, men fortfarande bestäms metodik och tempo av de skoltrötta, omotiverade och stökiga eleverna.

Insiktslösa politiker

Det är inhumant att ställa unga människor inför oöverstigligen krav och beröva dem självförtroendet i en känslig ålder. Skolket och passiviteten ökar på ett skrämmande sätt. Jag tycker ibland att de elever som saboterar undervisningen, reagerar sunt.

Självt hade jag tummen mitt i handen och misslyckades därför ständigt under tre års träslöjd i realskolan. Skulle jag tvingats att i fem år till jobba i slöjdsalen hade jag blivit värsting.

Sverige är det enda land i världen som tvingar 98 procent av ungdomen att gå i teoretiskt gymnasium och är ensamt om att inte ha en avslutande examen. Enligt skolpolitikerna måste alla ha högskolebehörighet för att inte drabbas av arbetslöshet i kunskapsamhället. Detta är verklighetsfrämmande. I Danmark går en tredjedel i teoretiskt gymnasium och en tredjedel i yrkesskolor medan resten börjar yrkesarbete direkt efter nio skolår. Ganska få unga svenskar vill fortsätta studera efter gymnasiet. I inget annat EU-land är den andel av ungdomen som högskolestuderar så låg som i Sverige.

Det nya gymnasiet har införts av insiktslösa politiker som tog några modapedagogers ideologi för vetenskap. Bortsett från Utbildningsradion, som fungerar som Skolverkets propagandaorgan, är de opinionsbildande medierna från s till m kritiska till programgymnasiet. Men bland riksdagspartierna är det endast få som brutit sig ur den oheliga alliansen i utbildningsutskottet.

Skolverket bemöter aldrig den kompakta kritiken. Den förre generaldirektören beordrade till exempel sin personal att inte försvara sig mot Kaj Attorps drabbande artiklar. I stället framträder man med solskenshistorier om några skolor ute i landet där den nya pedagogiken fungerar. För Skolverket existerar inte den majoritet av svenska skolor där problemen är stora eller enorma. I Stockholm är det endast 52 procent och i många kommuner är det ännu färre som klarar av gymnasiet. Endast 61 procent av landets elever gör det. Det individuella programmet, som samlar upp dem som inte når målen, är i dag gymnasiets tredje största program.

Den nya gymnasieskolan har liksom det sammanhållna högstadiet haft en effekt helt motsatt den som dess tillskyndare hoppats och trott på: Att alla elever tillförsäkras en god utbildning. Den har heller inte lyckats stimulera de begåvade eleverna till deras prestationsmaximum. En stor grupp elever konfronteras aldrig med något svårt och krävande medan den större gruppen svaga elever upplever skolan som en ofattbar och främmande värld. Kvar är de övriga, som klarar sig hjälpligt. Det enda program som bryter detta mönster är

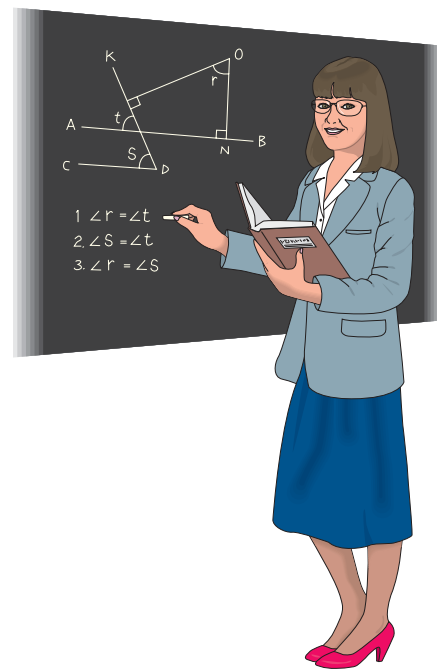
i dag N-programmet. De svaga eleverna hoppar nämligen av redan under den första årskursen därför att de naturvetenskapliga ämnena erbjuder för stort motstånd. De blir i stället samhällsvetare, humanister eller ekonomer.

Från urslem till Persson

En stor svaghet i gymnasiet är att de humanistiska orienteringsämnena pressats tillbaka. Historia är inget kärnämne. Det förekommer bara på de studieförberedande programmen, där de flesta endast läser A-kursen, där man på två terminer rusar igenom historien från urslemmet till Göran Persson. Det blir en mycket ytlig översikt av i första hand den politiska historien. Kultur- och socialhistoria har i stort sett försvunnit ur läroböckerna. Den litteraturhistoriska orienteringen har förlagts till B-kursen i svenska, som i de flesta skolor sträcks ut över årskurs 2 och 3. Eftersom kursen också läses av svaga yrkesklasser och betygskriterierna ska vara likvärdiga, reduceras den på många håll successivt. Det blir en ständig rättning neråt.

I den skola där jag sist var verksam har man nu koncentrerat kurs B till årskurs 2 och skurit ner antalet författare och verk till hälften. I årskurs 3, då eleverna är mognast, ska de alltså inte läsa skönlitteratur. Kellgren, Tegnér och Rydberg är bara några som kommer att vara okända för eleverna. Strindberg får vara kvar men man "ska försöka göra honom roligare". Om denna utveckling får fortsätta slås snart de sista spikarna in i kulturarvets kista. Vi blir tidens bydårar, en nation utan minne. Den enda gemensamma referensramen i framtiden blir aktuella idrottsstjärnor, såpaskådisar, programledare i TV, rock- och popsångare.

Den nyligen beslutade framtida lärarutbildningen innebär ännu en försämring av gymnasiet. Bara hälften av utbildningstiden ska ägnas åt ämnesstudier. Resten anslås till pedagogik, "lärarkunskap" och utökad praktik. Lärarkandidaterna ska alltså genom fackpedagogisk ingenjörskonst utformas till det nya ideal som Kommunförbundet, skolans nya huvudman, satt upp: Läraren ska vara handledare till eleverna, som *själva* ska söka sin kunskap. "Undervisning skall undvikas", skriver Kommunförbundet i en avtalstext, som brännmärks av Jan Björklund (fp). Han menar i stället med rätta, att "En lärare behöver ha ett djup i sitt ämne för att föreläsa, fånga intresset, göra intressanta

Lärare i en undervisningssituation. En scen som vi snart inte kommer att få se mer i svenska skolor, om de halvbildade skolteknokraterna får sin vilja igenom.

utvecklingar och sätta samman enskilda kunskapsfragment till helheter. Med lärare utan djup får vi elever utan djup". (SvD 25/9 2000).

Ett hot mot det som Kommunförbundet med orwelliskt nyspråk kallar "kvalitets-säkring" är naturligtvis de få kvarvarande lektorerna. Nya sådana utnämns följaktligen bara i Stockholm, där Björklund är skolborgarråd.

Gör gymnasiet frivilligt!

Enligt skolminister Wärnersson får "det gemensamma gymnasiet", som vi är ensamma om i världen, inte rubbas. Detta trots att hälften hoppar av eller slås ut ur denna "gemensamma" skola. Om Sverige inte skall bli ett kulturellt uland är i stället det enda rimliga att göra gymnasiet frivilligt och dela upp det i teoretiska och renodlat yrkesförberedande linjer. De elever som mognar sent kan med fördel läsa på Komvux.

Vi måste vidare förändra högskoleutbildningen så att vi får kunniga och engagerade lärare i stället för halvutbildade pedagogiska teknokrater, och vi måste bevara kulturarvet genom att kraftigt förstärka undervisningen i historia och litteratur.

SVERIGE-NYTT

Contras notisavdelning har i detta nummer sammanställts av Tommy Hansson och C.G. Holm. De källor som refereras är inte direkt citerade, utan texten är Contras sammanfattning av originalkällan om inte annat markeras med citationstecken.

Obalans om Israel

Vi har tidigare vid flera tillfällen kunnat konstatera, att det råder obalans i svenska medier när det gäller behandlingen av situationen i Israel. Denna obalans får till följd att den palestinska sidan genomgående främjas.

Ett tydligt exempel på denna slagsida gavs i *Länstidningen*, Södertälje den 2/5 då näringsminister Mona Sahlins Första maj-tal i Södertälje berördes. På sidan 1 förekom en stor färgbild föreställande Sahlins paraderande mellan en biffig livvakt nödtorftigt utklädd till demonstrant till vänster, samt Södertäljes riksdagsledamot Cinnika Beiming till höger. Ovanför denna bild löd huvudrubriken: "Sahlins angrep Israel". I en mindre rubrik under bilden förklarades Sahlins ha yttrat som sin mening: "De [Israel] måste upphöra med bosättningarna [på Västbanken och i Gaza]".

Inne i tidningen finner vi emellertid en helt annan vinkling på Sahlins tal. Här lyder rubriken på sidan 4: "Mona Sahlins svarade på [Scania-chefen] Leif Östlings kritik". I artikeln framgår också att Sahlins

inte bara kritiserat Israel utan också "palestinierna": "De palestinska terrorattackerna måste upphöra. De slår bara tillbaka på det palestinska folket."

Det viktiga med de palestinska självmordsbombarnas psykopatiska våldsvärksamhet är alltså, enligt Mona Sahlins, uppenbarligen inte att de dödar oskyldiga människor utan att de missgynnar den palestinska myndigheten politiskt! I alla fall, och det är vår poäng, hade Mona Sahlins i Södertälje alls inte bara gått hårt åt Israel, vilket rubriceringen på omslaget ville få oss att tro – hon hade även kritiserat palestinierna. Men i svenska redigerares föreställningsvärld är det alltid Israel-kritik som måste lyftas fram.

Ett annat exempel på medias obalans utgjorde redigeringen av material från den proisraeliska demonstrationen vid Raoul Wallenbergs torg i Stockholm den 5 maj (se artikel på annan plats i detta *Contra*-nummer). Under det att nyhetsartiklarna i de flesta fall var korrekta, så hade nästan alla tidningar bilder från den propalestinska motdemonstrationen och inte från huvudevenemanget! Återigen: det är Israel-kritik som anses vara nyhetsmässigt intressant och politiskt korrekt.

De svenska kommentatorernas antiisraeliska svammel vid Eurovisionsschlagerfestivalen i Tallinn i slutet av maj är endast en i den långa raden av exempel härpå.

Samma skrot och korn

Vänsterpartiet anstränger sig för att framställa sig som ett bland andra demokratiska partier i Sveriges riksdag. Otroligt nog tycks man också gå i land med detta konststycke i den högre skolan, utan tvivel mycket beroende på partiledaren Gudrun Schymans popularitet. Att dagens Vänsterparti i stort är av samma skrot och korn som äldre tiders Sveriges kommunistiska parti och Vänsterpartiet kommunisterna står dock klart.

I samband med sina framträdanden i Stockholm och Södertälje under Första maj-manifestationer hade så till exempel Schyman spökat ut sig i så kallad palestinska-sjal som en annan Yassir Arafat; hon passade också på att upprepa sitt budskap från tidigare "Taliban-tal" där hon jämförde svenska mäns behandling av sina kvinnor med talibanernas i Afghanistan. Vid Vänsterpartiets Första maj-demonstration i Stockholm förekom vidare dockor med snaror runt halsen, föreställande de moderata borgarråden Kristina Axén Olin och Carl Cederschiöld. Ett plakat hade texten "Kristina Axén Olin, ett borgarsvin".

Det behöver kanske inte tilläggas, att de beryktade kommunistiska symbolerna hammaren och skäran förekom på Vänsterpartiets demonstrationsskyltar.

Möss och människor

För en tid sedan offentliggjordes under stort ståhej uppgifter om att vissa livsmedelsprodukter, exempelvis potatischips, innehåller det cancerframkallande ämnet akrylamid. Detta hade forskare vid Livsmedelsverket kommit fram till via djurförsök på möss och råttor. Det var alltså mössen och råttorna som fick cancer när de matades med akrylamidhaltiga produkter.

Inga studier har dock hittills presenterats som visar att akrylamid kan ge människor cancer. I en tankeväckande insändare i *Dagens Nyheter* den 10/5 ger Uffe Ravnskov, Lund följande informativa synpunkter: "Akrylamid är en liten, vattenlöslig molekyl som snabbt sprider sig i hela kroppen. Men den försvinner lika fort. Ett dygn senare är allt borta, utsöndrat med urinen. För att framkalla tumörer är det därför nödvändigt att inta akrylamid regelbundet varje dag under en längre tid. Cancer framkallas nämligen inte på några dagar eller veckor. För möss rör det sig om

månader – för människor om många år. Låt oss räkna. Jag väger till exempel 75 kilo. Alltså måste jag äta 150 milligram akrylamid om dagen för att komma i riskzonen.”

Insändarskribenten kommer småningom fram till, att givet han äter ”värsta” chips-sorten, OLWs lättsaltade chips, så är han tvungen att klämma i sig 75 kilo chips per dag. Eller 375 påsar per dag, förmodligen i omkring 20 års tid.

Contra har inte närmare undersökt Ravnskogs räknemetoder, men hans inlägg i debatten ger onekligen perspektiv på de sensationella undersökningsresultaten.

Är Halonen rasist?

Nästan dagligen innehåller media, nu när mindre än tre månader återstår till riksdagsvalet, larmrapporter om hur hemska diverse ”rasistiska” och ”högerextremistiska” partier är. SSU och andra ungdomsförbund har genomfört olika ”kampanjer” mot främst Sverigedemokraterna, som uppfattas som det största ”hotet” mot tolerans och anständighet. Och de nationalistiska grupperingarna jämförs städse med Le Pen i Frankrike, Haider i Österrike och Berlusconi i Italien. Den mördade Pim Fortuyn och hans holländska parti har man varit något försiktigare med, detta av skäl som framgår nedan.

I *Aftonbladet* 18/5 skriver exempelvis den vänsterinriktade författaren och översättaren Per Holmer, som känner väl till nederländska förhållanden, en lång, nyanserad artikel om ”idékläckaren och ensamvargen” Fortuyn. ”En viktig poäng i hans hårda kritik av asylpolitiken”, framhåller Holmer således, är att många flyktingar som släppts in inte fått en rejäl chans till integrering och ett värdigt liv. De har i stället hamnat på samhällets botten.

Sådant hade naturligtvis aldrig släppts fram – eller över huvud taget skrivits – om inte Fortuyn varit en före detta marxistisk intellektuell och lärd med ”en spektakulär och färgsprakande [läs: exhibitionistiskt homosexuell, det vill säga politiskt korrekt] livsstil”.

Kolumnisten Malin Siwe undrar i *Metro* den 10/5 varför de politiskt korrekta antinationalisterna inte inrangerar Finlands president Tarja Halonen bland de främlingsfientliga krafterna: det är nämligen att faktum att i Finland tillåts ungefär 1000 asylsökande om året att stanna i landet. I Holland är siffran 40 000, och den

”främlingsfientlige” Pim Fortuyn ville minska detta till 10 000. Inte heller, konstaterar Siwe, brukar Tony Blair i England beskrivas som främlingsfientlig trots att han kraftigt vill minska antalet invandrare. Stämpeln ”invandrarfientlig” och liknande används, enligt Siwe, ”mot nya partier, oönskade konkurrenter. Men vad förklarar den? Väldigt lite. Ska den användas alls bör det vara på de länder som sätter snålkrekord med asyl och uppehållstillstånd för arbetskraftsinvandrare. På Finland. Och Island.”

”Jaga miljöbovar!”

”Jaga miljöbovar!” Så lyder titeln till ett häfte med tecknade serier som gjorts av barn som tryckts på skattebetalarnas bekostnad av Stockholms läns landsting och distribuerats till hushållen. Häftet är frukten av en tävling som landstinget anordnade för alla ungdomar mellan 10 och 15 år under hösten 2001. Temat skulle vara ”Jaga miljöbovar” och avsikten ”att få en bild av hur ungdomar idag ser på miljöfrågorna” (citerat ur förordet av Stockholms läns landstings miljöchef, Åke Wennermalm). 1560 bidrag uppges ha inkommit från ”mer än 80 klasser i landet”.

Vissa av de publicerade tävlingsbidragen är fyndiga och håller relativt hög klass. Det är heller inte ungdomarnas teckningstalanger det är något fel på. Felet är att en offentlig myndighet går ut och slår fast att det är brottsligt att inte vara miljöpolitiskt korrekt. Och att man använder barn som murbräckor för att få ut det budskapet. (Och naturligtvis att man använder skattepengar för ändamålet).

Mord är inte avrättning

Återigen har den uppfattningen gjorts gällande, att ett mord är sak samma som en avrättning. Detta är givetvis så felaktigt det kan bli. Det var vid rättegången i Stockholms tingsrätt mot fyra män, misstänkta för ett mord på en 19-årig man i Rinkeby, som åklagare Henrik Söderman valde att beteckna modet som ”en ren avrättning”.

Att sensationspressen inte förmår göra en distinktion mellan ”mord” och ”avrättning” är kanske inte att förvånas över, men det är givetvis ytterst beklagligt att en hög domstolsjurist inte klarar av en så elementär sak.

Låt oss därför klagöra följande: Mord är en brottslig gärning som går ut på att med berätt mord ta en annan människas liv. Avrättning är däremot rättsamhällets

sätt att efter en laglig process eliminera en grav ogärningsman (något som dock inte förekommer i den *svenska* lagboken, men väl i andra demokratiska rättsstater).

Sverige utmärker sig i skatteligan

Den som de senaste decennierna följt utvecklingen av skattetrycket har varit van vid att tre länder har legat i en kategori för sig, straxt över 50 procent. Det är Sverige, Danmark och Nederländerna. Inte så få år har Danmark haft ett högre skattetryck än Sverige. Och någon gång har Nederländerna varit värst.

Så är det inte längre. Enligt de senaste siffrorna från OECD har Sverige numer placerat sig i en kategori helt för sig själv. Både Danmark och Nederländerna har tagit itu med skattetrycket, Nederländerna har lyckats bra och är nere på 41,6 procent. Danmark har kommit ner något, men bara till 48,4 procent.

Sverige hade år 2000 ett skattetryck på 53,3 procent av BNP. Enda landet i världen med ett skattetryck på över 50 procent. Näst värst var Finland med 48,5 procent (och Danmark på tredje plats). Finland hade tidigare vad som sågs som ett rimligare skattetryck, men det berodde på att pensionssystemet registrerades vid sidan av statens finanser. Sedan denna sak justerats är nu Finland i klass med sina grannländer. Men inte i klass med Sverige.

Sveriges skattetryck har nu legat på 53 procent ända sedan den ekonomiska krisen i början av 1990-talet. Då sjönk BNP och i den mån skattebeloppen var desamma ökade andelen av BNP automatiskt. Det behövdes också stora insatser i form av arbetslöshetsunderstöd och andra statliga åtgärder för att få ordning på de katatsrofala statsfinanserna.

Så är det inte idag. Överskottet i statens budget är 2 procent. Samtidigt ökar de offentliga utgiftsprogrammen rätt över. Mest uppmärksammat idag är de skenande sjukförsäkringskostnaderna. Men det finns många andra områden där staten och kommunerna satsar hej vilt av andras (dvs skattebetalarnas) pengar.

Sverige är i en unikt dålig situation som kommer att förvärras automatiskt allteftersom fler företag, företagare och högt utbildade väljer att fly landet med världens värsta skatter.

Varje procent i skattetryck betyder att genomsnittssvensken får ungefär 2.000 kronor mindre per år att leva för.

UTLANDS-NYTT

Norsk Arafat-kritik

Norska Fremskrittspartiets utrikespolitiska talesman, Morten Høglund, är i en intervju i partitidningen *Fremskritt* (nummer 6 2002) starkt kritisk till den palestinske ledaren Yassir Arafat och den palestinska myndighetens medvetna utnyttjande av självmordsbombare i kriget mot Israel. Høglund framhåller bland annat: "I all nedtecknad modern historia om krig, hat och ondska inklusive nazitiden i Tyskland, Sovjetimperiet och kommunist-Kina existerade det inte något så förfärligt som självmordsbombare. Till och med de japanska kamikaze-piloterna angrep bara militära mål."

Den norske folketingspolitikern ger Arafat skulden för denna omänskliga krigföring: "Arafat är den förste som för terrorismen till denna nivå. Han gav grönt ljus för att andra skulle följa i hans fotspår. Man måste vara naiv om man tror att man, om man ger palestinierna en egen stat, kan göra dagens terrorister och deras anhängare till fredliga grannar till Israel. Eller att man kan få dem att ändra sitt mål, att bli kvitt staten Israel, om man ger dem storstilad ekonomisk hjälp."

Hoppet framöver, menar Fremskrittspartiets talesman, ligger i att enskilda arabstater inser att Arafat är inne på ett "blindspår" och att USA kan bidra till att sätta press på arabstaterna.

Återförenat Korea?

Nordkorea tillhör alltjämt det relativa fåtal av världens stater som har en hårdför variant av kommunismen som statsbärande ideologi. I själva verket är Nordkorea världens allra hårdaste diktatur alla kategorier. Det var därför minst av allt någon tillfällighet att president George W. Bush i sitt *State of the Union*-tal valde att inränga Nordkorea – jämte Irak och Iran – i "the axis of evil" (ondskans axel). Situationen för de förtryckta nordkoreanerna förvärras givetvis av att det sedan åtskilliga år tillbaka råder akut svält i landet.

Liza Marklund, bekant för sina bästsäljande kriminalromaner, skrev den 27 september 1997 en tankeväckande krönika i tidningen *Metro*, där hon förutspådde: "Om fem år är Korea återförenat". Hon skrev bland annat: "Folk i Nordkorea svälter ihjäl. Att se sina barn dö av hunger föder en desperation som ingen diktatur kan kväva... Desperationen finns där – men nu har öppenheten också börjat. I tisdags flög fyra journalister från den sydkoreanska tidningen Joon-Ang till Nordkorea. Resan har godkänts av båda länder och är den första i sitt slag sedan landet delades 1953... Jag tror Korea är återförenat inom fem år. Det kan gå så fort som två år."

När ni läser detta är det fortfarande ett par månader kvar tills det har gått precis fem år sedan Marklund skrev sin krönika. Ännu är någon återförening dock inte tillnärmelsevis i sikte. Liza Marklunds opti-

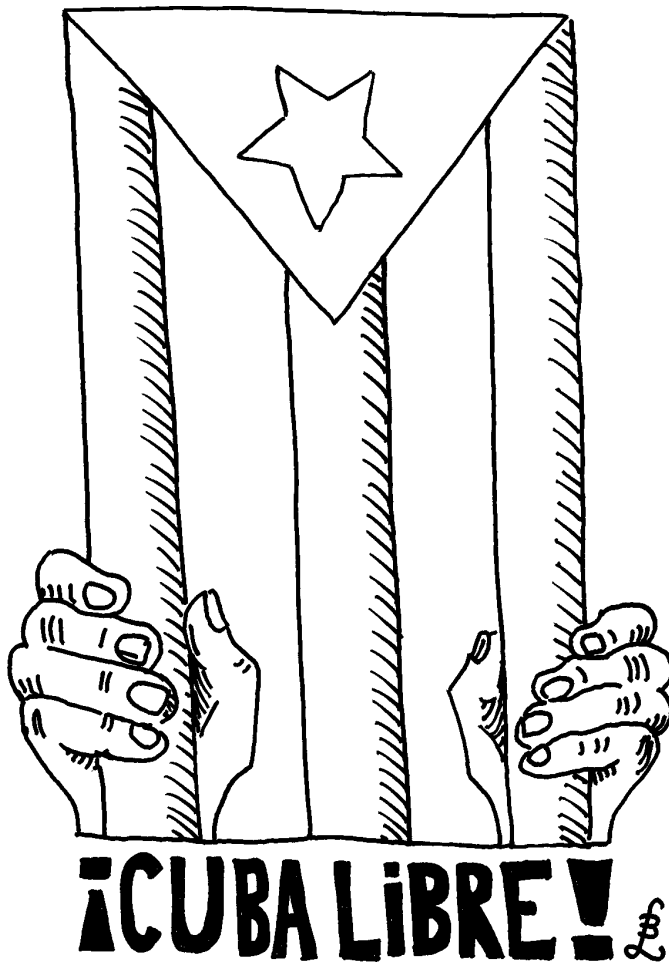
mism är välgörande, men det är lättare att hitta på kriminalhistorier än att förutse framtiden. Det förefaller som om Marklund har missat ett par saker i sin analys. För det första att Nordkorea inte är vilken diktaturstat som helst. Den nordkoreanska kommunistdiktaturen har alltid varit och förblir stenhård: Gorbatsjovs sönderfallande sovjetrike och Ceausescus Rumänien kan, hur otrevliga de än var, ingalunda jämföras med värstingstaten Nordkorea.

För det andra är Sydkorea inte alls särskilt angeläget om att återförenas med den efterblivna och repressiva grannen i norr, väl vetande att en återförening skulle kosta astronomiska summor och äventyra den välmående statsbildning som sydkoreanerna under hårda ansträngningar byggt upp. Icke desto mindre kommer säkert de båda koreanska staterna att återförenas en vacker dag. Men det kommer att dröja.

Clintons Nordkorea-politik

Förre amerikanske presidenten Bill Clinton betecknar sin Nordkorea-politik – vilken bland andra expresident Jimmy Carter var behjälplig med – som en framgång vilken äventyrats genom president George W. Bushs högaktiga politik. Sant är att Nordkorea märkbart gynnats till följd av Clinton-administrationens välvilja. Studier visar att Nordkorea 2000 var den största mottagaren av amerikanskt bistånd i Asien-Stilla havs-regionen. En stor del av stödet kanaliserades till att utveckla alternativ, icke-militär kärnteknologi enligt riktlinjerna från avtalet mellan USA och Nordkorea 1994 som Carter var med om att förhandla fram.

I utbyte mot en sådan hjälp, lovade Nordkorea, skulle man ställa in viss vapenutveckling och tillåta inspektioner av International Atomic Energy Agency (IAEA) i syfte att säkerställa att nordkoreanerna var med på noterna. När det nu blivit dags att uppfylla sina förpliktelser har emellertid Pyongyang hoppat av. Nukleära besiktningsmän hålls på armlängds avstånd. Parallellt härmed har Nordkorea fortsatt utveckla sin nya missil Taepo Dong och har dessutom idkat

robotteknologiskt utbyte med Pakistan och Iran.

”Om detta är Clintons framgång”, skriver den amerikanska tidskriften *National Review* syrligt, ”avskyr vi att se Clintons misslyckande.”

Fransk antisemitism

Enligt biträdande israeliske utrikesministern Michael Melchior inträffade 320 antisemitiska incidenter i Frankrike under 2001. Antalet har stigit fortlöpande från 1998, då endast en sådan händelse rapporterades – nio 1999, 116 2000 och så 320 2001. Inför det franska presidentvalet i april 2002 skedde brandattacker mot synagogor och skolor i Goussainville, Créteil och Marseilles, och antisemitiskt klotter är vida spritt i Europas kulturland *par préférence* (åtminstone om vi får tro fransmännen själva).

Om någon nu tror att det är den allmänt avhånade Jean-Marie Le Pens anhängare som ligger bakom denna beklagliga utveckling, så är det fel. Mycket av våldet och aggressiviteten kommer från muslimska invandrare, men också inom den franska samhällseliten florerar de anti-judiska känslorna. När det amerikanska Röda korset föreslog Israel som medlem i den internationella Röda kors-federationen, valde ordföranden för franska Röda korset, Marc Gentilli, att avfärda idén som ”motjudande”. Och när skribenten Barbara Amiel i den brittiska tidningen *Daily Telegraph* citerade den franske ambassadören Daniel Bernard, när denne skyllde världskrisen på ”detta lilla skitland Israel”, publicerade den ledande franska tidningen *Le Monde* ett förstasidesangrepp på – Amiel. Hon förklarades vara ”reaktionär”, ”paranoid” och ”predikande”.

Det var knappast någon tillfällighet att ett av historiens mest uppmärksammade fall av antisemitisk diskriminering – Dreyfus-affären – ägde rum i Frankrike kring förra sekelskiftet. (*National Review*)

Skenäktenskap räddningen för kubaner

Antalet skenäktenskap och efterföljande snabbskilsmässor ökar snabbt på Kuba. Orsaken är att staten ger alla nygifta en gratifikationsedel som berättigar till särskilt billigt inköp av basvaror – samt en bröllopstårta. Det kostar visserligen en (liten) slant att skilja sig, men nettoförtjänsten är ungefär 4 dollar, vilket mot-

svarar en veckolön. Och efter fullgjord skilsmässa kan man ju alltid satsa på någon väninna till den förra ”bruden” (eller vän till ”brudgummen”) och tjäna ytterligare en slant.

Bra pengar finns att tjäna på att sälja till exempel bussbiljetter avsedda för kubaner till utläningar (kubaner betalar en tiondel av priset som en utläning normalt måste betala).

Och kan man betala är det för övrigt numer fullt möjligt att lämna den tropiska fängelseön. Men det kostar ungefär 7.000 dollar i mutor och det behöver en kirurg arbeta i tjugo år för att få ihop (och under tiden kan han ju behöva både mat och bostad...) (*Miami Herald*)

När dagmaskar blir viktigare än människor...

I början av maj mördades den populära högerpolitikern Pim Fortuyn i Nederländerna. Den misstänkte mördaren heter Volkert van der Graaf och hans bakgrund inger betänkligheter för framtiden också för svenska politiker som till äventyrs skulle våga uttrycka icke-PK-åsikter.

Volkert van der Graaf har framförallt varit djuraktivist. Han har presenterat sin filosofi på en hemsida under namnet "Animal Freedom" (den har nu försvunnit från hemsidan, men Contra har en kopia på texten sådan den var innan den försvann, kan av den som så önskar rekvireras från redaktionen@contra.nu). Volkert berättar på hemsidan hur han började engagera sig för djurens "rättigheter" när han var ute och fiskade med sin två år äldre bror. Han tyckte att storebror var grym mot både dagmasken och fisken. När han blivit femton år arbetade han med att rädda oljeskadade fåglar. Han upptäckte att organisationen som räddade fåglar placerade ut rättfällor för att mössen inte skulle äta upp fågelmaten. Volkert protesterade och lämnade projektet eftersom man dödade möss. Självklart blev han med tiden vegan, men kämpade med frågor som om läder var OK, om ägg var OK och om mjölk (eko-mjölk enbart naturligtvis) var OK. Denne man som värnar om dagmaskar och möss tvekar inte att mörda en människa, som har enligt honom felaktiga åsikter. I det här fallet hade Pim Fortuyn uttalat sig för ett effektivt jordbruk inklusive effektiv djurhållning i stora enheter. Han hade också någon gång uttalat sig

sarkastiskt om dem som inte gillade pälsar. Polisen har inte släppt ut något om vad Volkert sagt om bakgrunden till sitt död.

Dådet har dock alltså såvitt man kan se inte det minsta med Fortuyns påstådda främlingsfientlighet att göra. (Vi skriver påstådda, eftersom vi har svårt att se att den över huvud taget fanns, men den är under alla omständigheter ointressant i sammanhanget). Det var inte därför Volkert grep till vapen. Han grep till vapen för att han personligen fastställt hur den goda världen skulle se ut och Fortuyn delade inte hans uppfattning.

Volkert är 32. Luke John Helder är bara dryga 20. Men också han har på egen hand fastställt hur världen ser ut och gripit till våld för att förklara vad som är rätt. Helder greps som ”rörbombaren”, mannen som apaterat och sprängt rörbomber i brevlådor runt om i USA. Helder har i studenttidningen i Wisconsin gett uttryck för sin radikala kritik mot den rådande miljöpolitiken. Han har kritiserat jordens uppvärmning och motsatt sig utsläppen av koldioxid (men själv kört hundratals mil för att apatera sina bomber runt om i USA). Han bifogade ett brev till sina bomber (som skadade sex helt oskyldiga slumpvis utvalda människor) där han hävdade att 1 procent av USAs befolkning kontrollerade 99 procent av landets välstånd (!!!). Helder hade fastställt dels att det var så (påståendet är naturligtvis inte sant), dels att det var fel att det var så, dels att han hade rätt att döda för att protestera mot saken.

Helder fortsatte i samma anda som den så kallade una-bombaren Theodore Kaczynski som spred död omkring sig när han skickade brevbomber till personer som han såg som symboler för den moderna tekniken.

van der Graaf, Helder och Kaczynski står alla för en fundamentalistisk vänsterorienterad miljöpolitik. De anser själva att de kunnat fastställa den enda sanningen vad gäller djurens ”rättigheter”, miljöpolitik och teknologi. De har tillgripit våld för att påtvinga en skeptisk allmänhet sin egen uppfattning.

I Sverige har vi dessvärre många tecken på att samma människofientliga ideologi breder ut sig, delvis som en följd av positiv uppmärksamhet i skolor och media. Det är nog bara en tidsfråga innan vi också i Sverige får se dödsoffer för veganers och miljöaktivisters framfart.

Undéns ryggmärgsmässiga prosovjetism

Östen Undén efterträdde Christian Günther som svensk utrikesminister den 31 juli 1945. Det innebar klimax på en lång politisk bana i trogen tjänst hos socialdemokratien. Det var den intellektuelle akademikern Undén som, delvis i strid med statsminister Erlanders intentioner, formade den utrikespolitik som för lång tid framåt skulle prägla Sveriges yttre hållning i det kalla kriget.

Östen Undén har inte utan orsak betecknats som ”den svenska utrikespolitikens onda genius”. Hans traditioner fördes sedermera vidare – och vidareutvecklades – av gestalter sådana som Olof Palme, Pierre Schori och Sten Andersson. Den palmeska utrikespolitiken sedan Undén lämnat Arvfurstens palats kom vad beträffar Tredje världens länder till betydande del att bestå i stöd till marxistiska/vänsterradikala upprorsrörelser och regimer i Indokina, södra Afrika och Latinamerika.

Undén föddes i Karlstad den 25 augusti 1886 och blev medlem i Socialdemokratiska arbetarepartiet (SAP) 1909. Han avlade juris kandidatexamen 1910 och övergick därefter till juridiska studier i Berlin i kejsartidens Tyskland. 1912 blev han, efter att ha tillägnat sig doktorsgraden, docent i civilrätt vid Lunds universitet. 1916 blev han sekreterare i riksdagens konstitutionsutskott och 1917 professor i civilrätt och internationell privaträtt, denna gång vid lärosätet i Uppsala. Den 19 oktober 1917, mitt under pågående revolution i Ryssland, inträdde Undén för första gången i regeringen som konsultativt statsråd i den liberala-socialdemokratiska regeringen Edén-Branting. Och den 10 mars 1920 blev Undén, endast 33 år gammal, justitieminister i Hjalmar Brantings första rent socialdemokratiska regering. Den 18 oktober 1924 blev han utrikesminister i Brantings tredje regering; dessförinnan hade han blivit ledamot av den svenska delegationen vid Nationernas förbund (NF) i Genève.

*Östen Undén lade grunden för den palmeska ulandspolitiken, som gick ut på att stödja kommuniströrelser i Tredje världen.
(Teckning: Benny H.V. Andersson)*

Undfallenhet

Östen Undén var sedan under ett par årtionden mycket aktiv i en rad olika ämbeten och under en rad offentliga uppdrag av skilda slag. 1929 utsågs han exempelvis till Uppsala universitets rektor och 1930 till ledamot av permanenta skiljedomstolen i Haag (bland annat fick han vara skiljedomare i en tvist mellan Italien och Venezuela). Under 1930-talet kom Undén sedan att anlitas i samband med ett antal ytterligare internationella tvistigheter. 1937 utsågs han till universitetskansler och lämnade sin professur. 1938 var han delegat i förhandlingarna i Ålands-frågan.

Det råder således inga tvivel om att Östen Undén hade en både gedigen och lämplig bakgrund då han för andra gången utsågs till utrikesminister, nu i Per Albin Hanssons nya, efterkrigstida socialdemokratiska regering vilken kom i stället för krigsårens koalitionsregering som också den letts av Hansson. Sveriges officiella utrikesdoktrin har under många år sam-

manfattats i doktrinen ”alliansfrihet i fred, syftande till neutralitet i krig”. Det är först under senare år som någon uppluckring i den gamla neutralitetsfanatismen kan förmärkas. Den svenska alliansfriheten har dock gång efter annan fått köpas till priset av undfallenhet i förhållande till mäktiga stater. Redan under Första världskriget intog Sverige länge en protysk hållning, vilket också var fallet under första hälften av Andra världskriget då vi tillät tysk permittenttrafik till och från Norge. Dessutom tvingades den svenska regeringen gå med på att den tyska Engelbrecht-divisjonen passerade Sverige via järnväg och att även tysk krigsmateriel fick fraktas över det svenska järnvägsnätet. Sverige försåg också handelsvägen tyskarna med för krigsansträngningarna oundgänglig järnmalm samt kullager. Först när det började gå dåligt för tyskarna ställdes den svenska assistansen in.

Idetta undfallenhetsperspektiv blir också Sveriges handlingsätt i samband med

När Raoul Wallenberg äntligen fick sitt monument i Stockholm – Raoul Wallenbergs torg vid Nybroviken – kom det att se ut som ovan... (Foto: Tommy Hansson)

utlämningen av tyska och baltiska krigsfångar till Sovjetunionen 1946 fullt förståeligt. Östen Undén gjorde sitt bästa för att i riksdagen försvara den omänskliga utlämningspolitiken, som inte blir ett dugg bättre för att liknande utlämnanden skedde på andra håll i världen och under ännu mer omänskliga former än i Sverige. Ett av Undéns argument var, att emedan de randstater som krigsfångarna kom ifrån endast varit självständiga en kort tid så var de i realiteten att betrakta som ryska! På så sätt avfärdade den högrävande svenske utrikesministern med en för sin personlighet karakteristisk fnysning de baltiska frihetssträvandena. I och för sig var det redan den krigstida samlingsregeringen som gjort utfästelser till ryssarna att de krigsfångar på svensk mark som slagits på tysk sida skulle utlämnas till Sovjetunionen. I en intervju inför sin 75-årsdag 1961 med *Dagens Nyheter*s Jan Olof "Jolo" Olsson hävdar Undén (19/8) att han personligen motsatt sig utlämningen men i egenskap av utrikesminister tvingats stå för den.

Undéns yttrande till Jolo luktar efterhandskonstruktion lång väg, ty genom hela sin karriär som utrikespolitiker valde Östen Undén att hysa stor förståelse för det sovjetiska imperiebygget. Förhoppningar om baltisk frihet avfärdade han som "rena illusionspolitiken". Hans förhoppning var att balterna fullt ut skulle acceptera "det nya Ryssland" och dess övervälde. Det var en naturlig följd av denna inställning att Per Albin Hanssons socialdemokratiska regering efter ingående diskussioner bestämde sig för att till Sovjet utlämna 2 700 tyska och 146 baltiska krigsfångar. Som en jämförelse kan nämnas att då en sovjetdelegation anlände till det lilla furstendömet Liechtenstein och krävde att 500 ryska flyktingar skulle överantvaras, så

nekade regeringschefen bestämt med orden: "Vårt land är litet men styrs av lagar."

Spricka Undén–Erlander

Efter kriget valde de tre skandinaviska länderna Norge, Danmark och Island att manifestera sin proväslighet genom att gå in i NATO. Sverige förblev alliansfritt sedan man misslyckats med att få till stånd ett nordiskt försvarsförbund. I socialdemokratiska kretsar fanns en tydligt avog inställning till USA och västsamarbeta samt en välvillig inställning till Sovjetunionen, som uppfattades ha socialismen gemensam med den svenska socialdemokratin. Finansminister Ernst Wigforss förklarade i ett tal i Borås den 4 april 1948 att det var troligare att väst skulle angripa vårt land än att Sovjet skulle göra det. Undén å sin sida förblev kritisk mot Förnta staternas inflytande i Skandinavien.

Senare tids forskning har visat att det i själva verket fanns en relativt djupgående spricka mellan utrikesminister Undén och statsminister Tage Erlander just avseende utrikespolitiken. Detta till skillnad från den entydiga bild av harmoni mellan de båda statsmännen som tidigare målats upp av exempelvis Yngve Möller, som 1986 publicerade boken *Östen Undén. En biografi* (Norstedts). Ambassadör Krister Wahlbäck visar i en debattartikel i *Dagens Nyheter* den 28/10 2001 att Erlander missdrodde Undéns västkritiska hållning därför att den riskerade ge omvärlden fel signaler beträffande Sveriges grundläggande hållning i utrikespolitiken. Som belägg för sin tes hänvisar Wahlbäck till flera Undénkritiska passager i Erlanders dagboksanteckningar och skriver:

"Det var inte bara brister i personkemin [som motiverade oenigheten mellan Undén och Erlander]. De hade uppenbarligen

olika uppfattningar om vad som var lämpligt att säga och göra, när man offentligen skulle beskriva konflikten mellan öst och väst eller hade att ta ställning till symboliskt laddade tvistefrågor exempelvis i FN. Erlander befarade att Sverige skulle isoleras från västmakterna genom onödiga markeringar i 'neutralistisk' riktning."

Sprickan mellan de båda männen skall dock inte överdrivas. Erlanders dagbok innehåller fler USA- än Sovjet-kritiska formuleringar, och dessutom valde Erlander att som sin efterträdare satsa på den djupt USA-kritiske Olof Palme.

"Mannen utan nåd"

Undéns basala prosovjetism framträder med skarp tydlighet i Raoul Wallenbergfrågan. Wallenberg, sekreterare vid Sveriges legation i Budapest från och med den 9 juli 1944 fram till dess att han bortfördes av sovjetiska trupper i mitten av januari 1945, hade försvunnit spårlost i ryssarnas händer och hans öde började engagera allt fler. Wallenberg hade fått tjänsten som legationssekreterare med den enda uppgiften att med tillhjälp av svenska "skyddspass" rädda så många ungerska judar som möjligt undan Hitlers utrotningsplan, i Budapest exekverad av Adolf Eichmann.

Sedan den svenske envoyén Staffan Söderblom i Moskva redan den 16 januari 1945 fått besked från de sovjetiska utrikesmyndigheterna att Wallenberg påträffats i den ungerska huvudstaden, uppträdde man från svensk sida överdrivet försiktigt och tafatt. Inte förrän den 21 april 1945 fick Söderblom, för övrigt son till ärkebiskop Nathan Söderblom, definitiva instruktioner från Stockholm att ta upp fallet Wallenberg med sina värdar. Söderblom tog upp Wallenberg-ärendet med själve Josef Stalin i juni 1946, varvid Stalin lovade att saken skulle klaras upp. Den 18 augusti 1947 lät emellertid vice utrikesminister Vysjinskij, på 30-talet beryktad åklagare i Stalins häxprocesser, meddela att "Wallenberg är okänd för oss". Vysjinskij antydde att det var möjligt att Wallenberg i Budapest fallit offer för den ungerske nazistledaren Szálasis anhängare. Vid det laget var Wallenberg troligen redan död.

I Sverige hade en grupp aktivister börjat oro sig för att svenska myndigheter var alldeles för överslättande i sin hållning gentemot Moskva och bildat *Raoul Wallenbergaktionen*. Ordförande här var Birgitta Bellander, ordförande i Internationella kvinnoförbundet för fred och fri-

het. Aktionen lyckades få ta del av hemliga UD-handlingar som rörde Wallenberg-fallet och kom till slutsatsen att "Raoul Wallenberg från den 13 januari 1945 stått under effektivt beskydd av sovjetisk militärmyndighet i enlighet med vad som också meddelats från Sovjets UD." Representanter från en kommitté med anknytning till Wallenbergaktionen inviterades till Kanslihuset för ett möte den 3 november 1947, där från regeringens sida Östen Undén, Tage Erlander och UD-mannen Lennart Petri medverkade; från kommittén kom Birgitta Bellander, Yngve Schartau, Anders Örne och Guy von Dardel, den senare svåger till Raoul Wallenberg.

Mötet i Kanslihuset blev dramatiskt. Undén intog från början en aggressiv och högdragen hållning visavi de kommitterade. Enligt Bellanders anteckningar blev han "blodröd i ansiktet", då Örne inledningsvis gjorde gällande att UD inte gjort tillräckligt för att rädda Wallenberg. Undén "röt till och blängde på Örne som en ilskan tjur". Undén trodde att Wallenberg-aktionen mer än något annat var intresserad av att "jaga upp känslostormar hos allmänheten". Undén skall vid mötet ha frågat Bellander: "Menar fru Bellander att Vysjinskij ljuger?" Varvid Bellander skall ha svarat: "Ja, det menar jag." På det genmälde Undén: "Men det är ju oerhört, det är ju oerhört!"

Undéns ryggmärgsmässiga prosovjetism hade tagit överhand och förmörkat excellensens omdöme. Uppgifterna från mötet fick Herbert Tingsten att i en *DN*-ledare bland annat kalla Undén "mannen utan nåd".

Korea och Catalina

När Nordkorea den 25 juni angrep Sydkorea i en väl förberedd och koordinerad attack över den 38:e breddgraden hade det kalla kriget redan varit igång några år och nått sin dittillsvarande kulmen med det brutala kommunistiska maktövertagandet i Tjeckoslovakien 1948. Det hade bland annat medfört att också naturligt sovjetvänliga, svenska socialdemokrater tvingats ompröva sin tidigare attityd. FN beslutade på ett tidigt stadium att ingripa till förmån för det angripna Sydkorea, något som underlättades av att Sovjets delegat var frånvarande från säkerhetsrådet. 16 FN-länder ställde militära trupper på benen, under det att Sverige bidrog med sjukvårdstrupper.

Den formalistiskt lagde Undén hade sina

dupier om FN hade rätt att ingripa militärt i Korea, eftersom nu sovjetrepresentanten var frånvarande då beslutet därom togs. Sverige hade vid sitt inträde i FN stött linjen att inga sanktioner kunde fattas mot något land om inte samtliga fem permanenta medlemsnationer i säkerhetsrådet var närvarande. Det befanns dock snart efter närmare studier av beslutet att FN faktiskt inte hade beordrat, blott rekommenderat, medlemsstaterna att ingripa militärt mot Nordkorea. Därför kunde också Sverige officiellt ställa sig bakom FN-insatsen.

Sverige och Sovjetunionen kom alltså att hamna på olika sidor i Koreakonflikten. Ännu mer ansträngda förbindelser blev de bilaterala förbindelserna med Catalina-affären 1952, då ett svenskt flygplan av typ DC-3 den 13 juni försvunnit över Östersjön under ett hemligt spaningsuppdrag. Troligen sköts planet ner av ryssarna, vilka även attackerade ett av de två plan av typ Catalina vilka medverkade i spaningarna efter DC-3an. Catalinan sjönk, men besättningen räddades ombord på ett förbipasserande västtyskt fartyg. Under den notväxling som följde valde Undén att för ovanlighetens skull skarpt kritisera Sovjetunionen. När den socialdemokratiska regeringen senare, på rekommendation av FNs generalsekreterare Trygve Lie, inte drog Catalina-affären inför FN fick den utstå kritik av de borgerliga partierna.

Regeringen valde i stället att ge ut en "Blå bok" om flygplansaffären, enligt experten Kenth Olsson i boken *Catalina-affären* (1986) ett försök till mörklägning av vad som hände, som dessutom av allt att döma blev ett dråpslag mot de försvunna flygarna vilka säkerligen var fångar i Sovjet. Enligt Olsson ljög Undén om Catalinaaffären.

Hjalmarson och Wennerström

Östen Undéns småaktiga natur framgick tydligt i samband med den så kallade Hjalmarson-affären, då utrikesministern vid en konselj den 27 juli 1959 med enhälligt stöd från den övriga regeringen starkt motsatte sig att de borgerligas kandidat som representant vid den svenska FN-delegationen i New York, högerledaren Jarl Hjalmarson, skulle godkännas. Undén hade sedan gammalt ett horn i sidan till Hjalmarson på grund av dennes uttalade västvänlighet. Redan 1952, då folkpartiet nominerat sedermera partiledaren Sven Wedén till FN-uppdraget, hade sosse-

regeringen satt sig på tvären; det berodde också den gången på en "olämplig" politisk uppfattning, eftersom Wedén var förespråkare för såväl svensk NATO-anslutning som att Sverige skulle skaffa sig atomvapen. Folkpartisterna valde dock att inte "bråka" i fallet Wedén.

Undéns fientlighet mot Hjalmarson berodde mycket på att Hjalmarson skarpt kritiserat den sovjetiske diktatorn Nikita Chrusjtjov, vilken till följd av kritiken till Undéns grämlöse av allt att döma inställt ett planerat besök i Stockholm. Fallet Hjalmarson utvecklade sig till en präktig skandal, där Undéns småsinthet nagelfors lite varstans. *Nya Wermlandstidningen* framhöll i en kommentar: "Det är beklämmande att hr Undéns utrikespolitik lett till att regeringen i betydelsefulla frågor främst strävar efter att vara Sovjet till lags. Hr Undéns slamkryparaktiga utrikespolitik när det gäller relationerna till Sovjet har länge utgjort en potentiell fara för vårt land."

Det behöver väl inte sägas att Jarl Hjalmarson aldrig kom iväg till New York.

Möjlighet till utlandsvistelse fick däremot spionöversten Stig Wennerström, som under slutfasen av Undéns utrikesminister-tid fick ett UD-uppdrag som militärt sakkunnig i nedrustningsfrågor. Undén visste mycket väl att SÄPO hade Wennerström under övervakning som möjlig spion men fann ändå inget skäl att protestera mot att denne knöts till UD. Wennerström hade, menade Undén, inga möjligheter att i sitt UD-uppdrag som nedrustningsexpert komma i besittning av statshemligheter. Efter en animerad debatt i riksdagen prickades Östen Undén för försumlighet i fallet Wennerström.

Östen Undéns ande svävade långt efter hans död över Arvfurstens palats där svensk utrikespolitik har formats. Hans intentioner tillvaratogs ömt av operatörer sådana som Olof Palme, Sverker Åström, Bernt Carlsson, Anders Thunborg, Anders Ferm, Sten Andersson och Pierre Schori. Inom den här kretsen återfinns möjligen den ännu icke avslöjade sovjetagent som strategiskt placerade bedömare är övertygade om måste ha funnits. Inte heller Undén själv, vars prosovjetism stundom kunde vara närmast parodisk, kan uteslutas från resonemanget. När utrikesrådet Sven Grafström en gång jämfört Stalins sovjetsystem med nazisystemet under Hitler deklarerade Undén: "Sådana dumma paralleller tål jag inte!"

Den islamistiska terrorismen rötter

Den här artikeln diskuterar den islamistiska terrorismens rötter, med speciell uppmärksamhet på Afghanistan. Vidare hanteras problemställningen om medias svårigheter att finna rätt spår. Media hamnar fel systematiskt, från de små obetydliga detaljerna till avgörande missuppfattningar om grundläggande förhållanden. Mycket av "den allmänna uppfattningen" bygger på ytliga missförstånd och rena myter. Och missuppfattningarna är lika stora hos islamister som hos islamofober. Artikeln kommer att presenteras i två delar, med avslutning i nästa nummer av Contra.

Terrorismen är inte ett så svårt begrepp som många hävdar. Det är en politisk ideologi (en "-ism") hur man använder terror, och terror är godtycklig, utan begänsningar och utan rädsla för vad handlingarna leder till. Terrorismen omfattar inte traditionell krigföring mot reguljära arméer och polisstyrkor och individuella mord av på enskilda offentliga personer. Vare sig separatism eller brottsligt våld utgör i sig terrorism. Innan vi kallar en handling för terror ska vi ställa oss frågan: Sprider handlingen verkligen blind skräck hos den breda allmänheten? En bomb som bringas att explodera på ett torg eller i ett civilt flygplan syftar till att skapa skräck hos kunderna, passagerarna och de som bara får veta vad som hänt. Nästan vem som helst kunde ju ha blivit ett offer. Offren är okända och själva idén med terrorhandlingen var att skapa förödelse eller ett trovärdigt hot. Det är inte terrorism om "mannen på gatan" känner sig trygg dagen därpå. Inga kvinnor eller barn ska behöva vara oroliga för att de ska misstas för att vara presidenter, soldater eller militära anläggningar. Ibland kommer någon civilperson att ha otur och drabbas av en militär insats. Men när det gäller terrorism måste vi alltid ställa frågan: Varför? Vad är målsättningen?

Terrorismen är sällan det slutgiltiga målet, så som kommunism eller anarkism kan vara det. Terrorism är istället ett medel för att främja vissa politiska mål. Det är därför som terrorister vill representera en ideologi. Även om de bara är vanliga skurkar eller psykopater försöker terroristerna alltid att hitta på en politisk ursäkt för sina dåd.

Vi vet att de flesta politiska rörelserna inte ger upphov till terrorism och att de sällan tjänar som ursäkt för terrorism. I själva verket har terrorismen blivit en favoritmetod främst för extrema socialister – både vänsterinriktade socialister av internationellt slag och de mer nationellt orienterade socialistiska rörelserna ("högerextremister"). Sedan jakobinernas skräckvälde under Franska revolutionen 1794 har den internationella socialismen (kommunismen) och den nationella socialismen (fascismen) haft en gemensam tendens att använda sig av terrorism för att nå politiska mål.

En klar definition av terrorismen gör den enklare att identifiera och följa genom historien – och också enklare att utplåna.

Hur socialister blev islamistiska terrorister

Den moderna terrorismen växte upp och skapades under året 1967–68. Internationella socialister (kommunister) började med terror runt om i hela världen. Detta faktum bör göra oss misstänksamma om det inte finns en gemensam bakgrund till det som händer. Nationalsocialisterna kom efter och omvandlade marxister med muslimskt ursprung till islamister med marxistisk bakgrund.

I maj 1967 tog Jurij Andropov över chefskapet för KGB. Den sovjetiska säkerhetstjänsten utvecklades till en stat i staten, vilket visade sig tydligt när Andropov blev partiets generalsekreterare efter Leonid Brezjnevs död 1982. Under Andropovs tid vid rodret, en tid som var längre än för någon annan KGB-

chef, stödde den sovjetiska underrättelsetjänsten internationell terrorism genom satellitstaterna och genom marxistiska "befrielsefronter". Andropovs ställföreträdare var Brezjnevs svärson Semjon Tsvigun, som begick självmord 1979.

I december 1967 breddade en libanesisk kristen, Georg Habash, sitt verksamhetsfält genom att grunda den palestinska organisationen PFLP. Habash hade varit panarabisk nationell socialist. PFLP, som splittrades redan året efter grundandet, behöll sin ställning som den mest pro-sovjetiska palestinska terroristgruppen och fick Centralkommittén i det sovjetiska kommunistpartiet att ta sig an palestiniernas sak 1968.

Den 2 juni 1968 möttes shahen (kejsaren) av Iran av våldsamma studentdemonstrationer vid ett besök i Västtyskland. Hela Europa plågades av studentdemonstrationer i maj 1968 och i Frankrike blev stämningen nästan revolutionär. Åtskilliga vänsterextremistiska terroristceller bildades i Tyskland, Italien och andra Västländer. Deras aktiviteter nådde en topp 1977, varefter de västtyska terroristerna i stort sett drog sig tillbaka till Östtyskland.

Den nordirländska terroristorganisationen IRA och den baskiska ETA började med terrordåd 1968, med de värsta åren omkring 1976.

I Latinamerika var det kommunistiska Kuba källan till revolugionär verksamhet i många länder. I oktober 1967 avrättades Ernesto "Che" Guevara i Bolivia och blev en romantisk idol för mängder av tonårsflickor. Trettiofyra år senare kunde hans bild ses på unga palestinska bråkmakares

T-shirts. KGB var involverat i studentaktiviteter i Mexiko mellan juli och oktober 1968, inför de Olympiska Spelen. Uruguay drabbades av gerillaattacker från MLN, attacker som var värst mellan 1968 och 1972. Argentina följde efter mellan 1970 och 1975. Kommunisterna satte också stort hopp till Chile, men de blev bittert besvikna efter militärkuppen 1973.

Mellersta Östern räddningen för KGB

Mot slutet av 1970-talet var kommunismen definitivt i avtagande i hela världen. Och vid den tidpunkten behövde KGB desperat vidta åtgärder för att stärka de revolutionära stämningarna i världen. Mellersta Östern blev då en räddningsplanka för KGB.

Sovjet hade ursprungligen stött bildandet av Israel och levererat vapen till Israel fram till 1950. När flygplanskapningar blev vanliga 1968 hade Sovjet investerat hårt i den palestinska saken och i den arabiska socialismen.

”Sommar 1968 hade Sovjetunionen kommit långt i sina ansträngningar att förvandla Egypten till den viktigaste basen för omstörtande verksamhet i arabvärlden” (John Barron: KGB, Contra förlag, Stockholm 1976, sidan 65). Trettiotre år senare var Egypten den viktigaste basen för islamistisk terrorism. Men Sovjetunionen hade misslyckats i Egypten. I maj 1971 eliminerades flertalet KGB-agenter av Anwar Sadat. Nio år senare fick han plikta för detta med sitt liv, när han mördades av en islamistisk grupp. Sadats fredspolitik gentemot Israel gjorde det enkelt för resterna av KGBs nätverk att liera sig med det högerorienterade Muslimska Brödraskapet. Det var i den miljö man hittade Ayman al-Zawahiri, al-Qaidas andreman.

Irak var under mitten av 1970-talet Rysslands mest tilltrodda allierade i den muslimska världen (bortsett från Sydjemen, som redan var en sovjetisk satellitstat), och det enda land där KGB lade ner sin verksamhet, eftersom man ansåg att det inte längre fanns något behov att bedriva verksamhet där. När Saddam Hussein lät avrätta några irakiska kommunister i maj 1978 blev KGB oroad, och när det irakisk-iranska kriget bröt ut 1980 blev det en fullständig överraskning för Sovjet. Under en tid tvekade Sovjet vilken sida de skulle stödja, men sedan USA, Egypten

och Saudiarabien valt Irak bytte Sovjet sida. Många sovjet-stödda terrorister tvangs därför att flytta från Irak till Iran, Syrien eller Libanon.

Iran blev Sovjetunionens mest lojala allierade efter den islamiska revolutionen 1979. Förhållandet har upprätthållits under två decennier och hyllas fortfarande av islamisterna inom shiit-sekten och säkerhetstjänsten. När Sovjetunionen invaderade Afghanistan senare under 1979 blev det bara en enda spontan demonstration mot invasionen i Teheran och alltsedan dess har Iran lojalt följt Rysslands politik gentemot landets muslimska grannar.

Bland ayatollah Khomeinis närmaste medarbetare fanns kommunister som hade valt den segrande rörelsen. Mastafa Chamran hade studerat i Kalifornien och Egypten innan han grundade det hemliga sällskapet ”Röda shiiter”. Bland hans lärjungar fanns sedermera utrikesministern Ibrahim Yazdi, oljeministern Mohammed Gharazi och en libanesisk student vid Berkeley-universitetet, Hussein Shaikhal-Islam, som hade lett ockupationen av den amerikanska ambassaden i Teheran. Ockupationen av den amerikanska ambassaden i Teheran, kort innan Sojets invasion av Afghanistan, fokuserade den iranska radikalismen i anti-amerikansk riktning.

I konflikten om Karabach (mellan Armenien och Azerbajdzjan) stödde Khomeini de kristna armenierna, vars terroriströrelse ASALA hade högkvarter i Iran redan 1984, innan den skickades vidare till Libanon. ASALA hade grundats av en irakisk före detta medlem i PFLP, Hagop Hagopian och hade delat träningsläger i Libanon med PFLP mellan 1977 och 1982. Svängningen från Irak och PFLP till Iran och Libanon (i praktiken Syrien) sammanföll med förskjutningen i Sovjetunionens sympatier under kriget mellan Iran och Irak.

Azerbajdzjans nuvarande president, den tidigare partiledaren och KGB-chefen, Hejdar Alijev, hade snart övertygat politbyrån om att Sovjet skulle ge sitt stöd till Khomeini. Detta beslut ledde till en splittning i det iranska kommunistpartiet (Tudeh), eftersom partiet fick order att stödja Khomeini, trots att många partimedlemmar var ytterst skeptiska till honom.

Den ”islamiska revolutionen” i Iran inspirerade frustrerade vänsterinriktade araber. Enligt Emmanuel Sivan (i boken

Radical Islam, Modern Theology and Modern Politics) hade arabvärlden demoraliserats av 1973 års krig och genom att man misslyckades att kapa åt sig tillräckligt i samband med oljekrisen i krigets spår. Också inbördeskriget i Libanon 1975–1976 upplevdes som ett arabiskt bakslag. Även en kristen marxist som Jérôme Shahin kom till slutsatsen att varken arabisk socialism eller panarabiska enhetssträvanden skulle kunna inspirera de arabiska massorna. Det var bara islam som religion som skulle kunna klara av detta. En annan marxist, Anwar Abdelmalek, förordade en ”politisk islam” och beskrev Khomeini som en ”modell av framstegsvänlighet”, på grund av hans ”antiamerikanska grundinställning.” Abdelmalek-Shahin-syndromet gav plötsligt hopp åt gamla kommunist-intellektuella, som de algeriska FNL-ledarna Bou-Ali och Ahmed Ben Bella, som belönats med Lenin-medaljen tjuugoett år tidigare.

Denna omvandling från marxism till islam var egentligen inget större andligt problem än omvandlingen av djupt katolska nationalistiska organisationer som IRA och ETA till marxistiska terrorgrupper under 1960-talet. Inte heller den tyska ”högerterroristiska” Wehrsportgruppe hade några dubier inför att 1981 tränas av vänsterorienterade palestinier i Libanon.

Sovjetiska islamister i Afghanistan

Rysslands mångåriga tradition i konsten att genomföra politiska provokationer hade sina rötter på tsartiden, när den hemliga polisen tappade kontrollen över de egna provokatörerna som infiltrerade och komprometterade oppositionsgrupper och i den uppgiften själva begick grova brott, så grova att de kunde betraktas som revolutionärer i polisförklädnad. Provokationer blev också en sovjetisk angelägenhet som användes flitigt i samband med ”etniska konflikter”, som uppstod i Centralasien och Kaukasus mellan 1987 och 1993.

Provokationerna genomfördes redan i samband med invasionen av Afghanistan, något som avslöjats av KGB-officeren Vassilij Mitrochin, som skrev en hemlig rapport om saken 1987 och hoppade av till Storbritannien 1992. Han beskriver operationer där sovjet-tränade afghanska gerillanheter framställde sig som CIA-stödda anti-sovjetiska mujaheddin-soldater, i syfte att locka fram riktiga rebeller. I januari

1983 fanns det 86 sådana "falsa" enheter, som utbildades av KGB-officern V. Kikot från Direktorat S, åttonde avdelningen. Kikot förflyttades från Kuba och hade också erfarenhet av att utbilda palestinska terrorister.

Afghanska frihetskämpar identifierade Gulbuddin Hekmatyar som en KGB-provokatör redan 1985. Två tredjedelar av striderna initierades i själva verket av KGB. Hekmatyar påstås under fyra år ha varit aktiv i det afghanska kommunistpartiet, innan han blev trogen muslim. Vilket gör att hans kopplingar till Sovjet knappast förvånar.

Även om Hekmatyar (liksom de senare taliban-ledarna) var sunni-muslim, ansåg han shiiterna i Iran vara en modell. Han flydde därför till Teheran där han backade upp talibanerna, ända tills han "försvann" i februari 2002. Ett stort mysterium är varför den notoriskt anti-amerikanske Hekmatyar trots sitt rykte och sina terrorist-sympatier lyckades bli en favorit hos den pakistanska underrättelsetjänsten ISI fram till 1993. Genom detta fick han tillgång till delar av det militära stöd som USA gav gerillan i Afghanistan under 1980-talet. Hekmatyar blev med tiden beryktad i Afghanistan för att ha dödat fler mujaheddin än kommunistiska soldater.

Även om omfattningen av det amerikanska stödet till gerillan i Afghanistan överdrivits, är Hekmatyar-affären en mörk skugga på CIAs trovärdighet. Britterna var skeptiska till det amerikanska stödet och lyckades mycket bättre genom att leverera bärbara Stinger-robotar till den legendariske gerilla-kommandanten Ahmed Shah Massoud. Hekmatyar sålde sina Stinger-robotar till Iran under 1987.

Men det sovjetiska stödet till de kommunistiska styrkorna översteg summan av allt stöd till gerillan. Mellan 1986 och 1990 levererade USA vapen för uppskattningsvis 5 miljarder dollar till Afghanistan, medan Sovjet levererade vapen för uppskattningsvis 5,7 miljarder dollar. Under 1991–92 bidrog USA med ytterligare cirka 3 miljarder dollar och Saudiarabien med 2 miljarder dollar – men de ryska leveranserna uppgick till 4 miljarder per år, åtminstone till Sovjetunionens fall i slutet av 1991.

Uppgifterna om hur stort stödet var varierar, men oavsett vad de verkliga siffrorna var, så förlängde det ryska stödet till de afghanska kommunisterna inbördeskriget i Afghanistan till långt efter Sov-

jetunionens och Kabuls fall.

De afghanska kommunisterna har en lång historia som "kappvändare", vilket mer precist inneburit att de låtit skägget växa och antagit titeln "mullah". Innan Sovjets invasion var kommunisterna indelade i tre fraktioner:

1) Den maoistiskt radikala Khalq-fraktionen ledd av Hafizullah Amin, som med tiden störtades av Sovjet. Den fraktionen inkluderade officeren Turan Abdul Rahman, som anslöt sig till gerillan redan 1979. Han dök upp igen under namnet "mullah Borjan" som talibanernas högste militära ledare 1996. Han dödades senare under okända omständigheter.

2) Den moderata Khalq-fraktionen som leddes av Nur Muhammad Taraki, som avsattes av Amin. Till anhängarna hörde försvarsministern Shah Nawaz Tanai och flera generaler som anslöt sig till Hekmatyar mellan 1990 och 1992 men gick över till talibanerna 1996.

3) Kreml-lojalisterna i Parcham-fraktionen, ledd av Babrak Karmal. Dit hörde även Abdul Rashid Dostum, som är uzbekisk general och lät sina flygstyrkor bomba Kabul till ruiner innan han gick

3000 människor blev offer för islamistisk terrosim den 11 september förra året

över till talibanerna i maj 1997. Dostum anslöt sig under 2001 till "Norra Alliansen", när han själv reducerats till en militär nullitet. Han har nu ett kontor i Kabul, men skulle säkert vilja stärka sin egen position på interimregimens (under Hamid Karzai) bekostnad.

Talibanernas ledare mullah Omar (somi stort sett saknar teologisk utbildning) var vapenbroder till mullah Borjan i "Islamiska Revolutionära Rörelsen", innan han bildade sitt eget parti 1994. Omars och Borjans meriter som motståndskämpar var helt obetydliga jämfört med Ahmed Shah Massouds. Detsamma gällde Usama bin Ladin, som kom till Afghanistan 1984 och som möjligen deltog i en eldstrid, men som ofta skröt om sina militära bedrifter för yngre beundrare. Enligt CIA-agenten Milt Bearden deltog bin Ladin i en eldstrid våren 1987, men enligt Yossef Bodanski var han också med i en del mindre skärmytslingar mellan 1986 och 1989.

När den palestinske organisatören av arabisk hjälp till Afghanistan, Abdullah Azzam, 1989 ville sända frivilliga, pengar och vapen för att stödja Masoud, lät bin Ladin mörda honom, tog över organisationen (al-Qaida) och skickade hem de frivilliga. Kabul var fortfarande kvar i kommunisternas händer. Det som blev över fick Hekmatyar ta hand om. bin Ladin lämnade området i panik 1991 (han begav sig bland annat till Sudan) och hävdade att Saudiarabien hade hyrt den pakistanska underrättelsetjänsten för att mörda honom. Då hade kommunisterna fortfarande kontroll över Kabul och det började just röra sig i Centralasien. bin Ladin ville inte vara i närheten och destabilisera ryssarna, han styrde istället de arabiska äventyrare som fanns tillgängliga mot de USA-vänliga regimerna i området.

Under kriget i Afghanistan var araberna till föga hjälp. Afghanerna själva mistroddes dem på grund av deras överdrivna religiösa nit, deras bristande respekt för traditionen och deras skrytsamhet. Flertalet araber kom från Egypten, men en del arabländer gjorde sig av med brottslingar som de hade problem med. De användes av Hekmatyar för att stödja Legzjin-terroristerna i Azerbajdzjan 1993-1994.

bin Ladin kom tillbaka till Afghanistan först 1996, när han själv behövde fly. När han upptäckte att alla hans gamla vapenkamrater, inklusive kommunistiska generaler, hoppat av till mullah Omars sida, gjorde han samma sak.

Bevin lade grunden till NATO

Ernest Bevin (1881–1951) var en viktig pionjär inom brittisk fackföreningsrörelse. Han var bra på att organisera strejker men också på att förhandla med arbetsgivarna. När den engelska labourregeringen bildades sommaren 1945 var Bevin finansminister i två timmar (!) innan han utsågs till utrikesminister. Det var som sådan han kom att bli en av det kalla krigets hjältar.

Bevin växte upp i Bristol på den engelska sydostkusten, son till fattiga föräldrar från arbetarklassen. Han genomgick elementarskola i Bristol och hade därefter skiftande "odd jobs". Som vuxen erkände han att han som barn stulit mat för att slippa svälta. Efter en tid som frikyrkopredikant blev han involverad i facklig verksamhet och arbetarpolitik via det marxistiska Social Democratic Federation (SDF).

Det stod tidigt klart att Bevin hade talang att organisera hamn- och transportarbetare, och 1910–21 stod han i ledningen för hamnarbetarunionen the Dockers Union.

Kompromisser

Genom sitt uppoffrande fackliga arbete blev Ernest Bevin efter hand alltmer involverad inom rikspolitiken i England. Det var under sitt engagemang i en kommission med syfte att undersöka hamnarbetarnas villkor 1920 som han dels var i stånd att genomföra betydande förbättringar för den undersökta målgruppen, dels kunde inleda en lysande politisk bana som under skedet 1945–51 skulle göra honom till en av världens mest uppmärksammade statsmän.

Bevin har jämförts med en annan berömd fackföreningsledare i England, J.H. Thomas, som var boss för the National Union and Railwaymen. Bevin och Thomas förklaras i *Encyclopedia of World Biography* (andra upplagan, band 2, Detroit 1998) ha varit "outstanding union leaders of a new type" (enastående fackliga ledare av en ny typ) som hade förmågan att förhandla med arbetsgivarna på jämställd fot, väl vetande att de var lika

Ernest Bevin var med och lade grunden till den västliga försvarssalliansen NATO. Här tar han sig en öl på ett engelskt marketeri hos ockupationsstyrkorna i det besegrade Tyskland efter kriget.

skickliga eller rentav skickligare än sina motparter vid förhandlingsbordet.

Såväl Bevin som Thomas visste om att det aldrig gick att vinna en fullständig seger vid förhandlingsbordet, utan slutmålet var alltid en kompromiss av ett eller annat slag. Under vägen för att nå en så förmånlig kompromiss som möjligt var man dock inte främmande för hårdföra metoder som exempelvis strejkvapnet. Det var under den här perioden som Bevin insåg att det var hos den demokratiska arbetarrörelsen den politiska framtiden låg – inte hos revolutionärerna, vilkas oförsönliga klasskampspolitik aldrig skulle kunna lösa några grundläggande samhällsproblem.

Ernest Bevin skapade och var generalsekreterare i the Transport and General Workers Union 1921–40, en organisation som blev det största fackliga förbundet i England.

Englands ansvar

1930-talet med dess politiska, militära, sociala och ekonomiska kriser innebar en transportsträcka inför Andra världskriget, i Storbritannien som annorstädes. Under slutet av årtiondet motarbetade Bevin George Lansbury och andra pacifister inom Labour Party och argumenterade för brittisk militär upprustning. När han inträdde i parlamentets underhus 1940 blev han snabbt en nyckelfigur i den brittiska koalitionsregeringen under kriget som Minister

of Labour and National Services (1940–45). Utan Ernest Bevins insatser, anses det allmänt, skulle premiärminister Winston Churchill inte ha kunnat få till stånd de nivåer för en krigstida produktion som var nödvändiga för att Storbritannien skulle kunna fortsätta kriget mot nationalsocialismen.

Det är emellertid Bevins verksamhet som internationell politiker efter krigsslutet 1945 fram till sin död 1951 som intresserar oss i detta sammanhang. När Bevin efter sitt synnerligen korta mellanspel som brittisk finansminister utsågs till utrikesminister i Attlee-regeringen, vilken efterträtt Churchills administration, var det en gammal dröm som gått i uppfyllelse. Han hamnade omedelbart i hetluften, då han jämte Clement Attlee fick bege sig till Potsdam och de fortsatta förhandlingarna mellan krigets segrarmakter om Europas framtida gränsdragningar. Attlee och Bevin efterträdde då Churchill och den tidigare utrikesministern Anthony Eden, båda representerande det konservativa partiet.

Bevin skulle i detta det kalla krigets initiala skede tvingas uppleva, hur Stalin och Sovjet bröt löftena till västmakterna i Jalta-konferensen om att tillåta fria, demokratiska val i Polen samt överenskommelsen i Potsdam om Tysklands ekonomiska enhet.

England/Storbritannien tillhörde förvisso Andra världskrigets segrarmakter. Krigsansträngningarna hade emellertid

försatt den fordomdags så mäktiga kolonial- och imperiemakten i en mycket ansträngd ekonomisk och social situation: britererna var uttröttade efter fem års heroiska ansträngningar att besegra Nazityskland. Till skillnad från Förenta staterna hade britererna dessutom tvingats genomleva krigets fasor inom det egna landets gränser genom de tyska bombningarna (Blitzen) mot London och andra städer. (Hawaii, med flottbasen Pearl Harbor, var visserligen amerikansk, men blev USAs 50:e delstat först 1959).

Även om den brittiska ekonomin låg i spillror, kolonialväldet var ett minne blott och vanligt folk gick på knäna, så var det ändå Englands ansvar att jämte västmaktskollegerna USA och det likaledes hårt ansträngda Frankrike, ett land som delvis ockuperats av tyskarna, samt andra länder, att utforma riktlinjerna för den fria världens fortsatta samexistens med och försvaret mot det kommunistiska Sovjetunionen och dess expansiva strävanden.

Första spadtaget till NATO

Det skulle snart visa sig att Ernest Bevin, med sin medfödda talförhet och förhandlingsrutin tillägnad under en mansålder inom arbetarrörelsen, var ett idealiskt val som Englands förste efterkrigstida utrikesminister. Han tvekade inte att vid ett möte på nyåret 1946, få Förenta nationernas (FN) säkerhetsråd sammanträdde i London, vara den förste västerländske politiker att på skarpen ta itu med Sovjetunionens biträdande utrikesminister Vysjinskij, Stalins ökända åklagare under Moskva-processerna på 1930-talet, i anledning av de upprepade sovjetiska löftesbrotten och den allmänna obstruktionspolitiken från Moskvas sida. Den första kubbningen mellan öst och väst gällde de sovjetiska trupperna i Iran och de brittiska trupperna i Grekland.

Ernest Bevin blev därmed en av den fria världens första hjältegestalter i det begynnande kalla kriget. Med tanken att förbättra Englands försvagade ställning efter kriget hade Bevin därjämte visionen om ett "västligt brödraskap" bestående av fria, demokratiska stater vilka alla hade det gemensamma intresset att försvara sig gentemot den sovjetiska expansionismen. Jan Olof Olsson (Jolo) skriver i "20:e århundradet" (del 5), sidan 159, så om Bevins insatser:

"När hans amerikanske kollega, general Marshall, i ett tal på Harvarduniversitetet föreslog de europeiska staterna att komma

samman och enas om ekonomiskt samarbete innan de mottog hjälp från USA var det Bevin som omedelbart kopplade på denna tankegång: det var upptakten till Marshallplanen för ekonomiskt understöd till Europa, och Bevin hade en betydande del av äran för dess tillkomst."

Den 22 januari 1948 gick Bevin ett steg längre. Han förklarade med skärpa i det engelska parlamentets underhus, att han för sin del inte trodde att Sovjetunionen var intresserad av något samarbete med väst. Därför, menade Bevin, borde de demokratiska västmakterna sluta sig samman till gemensamt skydd: han tog därmed första spadtaget till bildandet av det västliga försvarsalliansen North Atlantic Treaty Organization (NATO), på svenska tidigare ofta kallad Atlantpakten, vilken undertecknades av representanter för medlemsländerna i april 1949. (Av de skandinaviska länderna var det endast Sverige och Finland som valde att stå utanför).

Den sovjetledda Warszawapakten kom till först 1955 och upplöstes med Sovjetunionens krackelerande 1991. NATO lever och har hälsan.

Rätt man på rätt plats

Ernest Bevin var en färgstark person som inte saknade negativa drag. Ytterligt snarstucken led han av den gamle fackbossens typiska egenskap att inte tåla kritik, något som han icke desto mindre ofta drabbades av. Labours vänsterflygel, som alltid ville behandla Sovjetunionen med silkesvantar, gick exempelvis ofta hårt åt Bevin på grund av dennes antikommunism och antisovjetiska inställning. Bevin fick också klä skott för Englands tveksamma och virriga Palestina-politik; det var under Bevins tid som brittisk utrikesminister som staten Israel utropades under FN:s beskydd, en världshistorisk tilldragelse som föregåtts av en judisk terrorkampanj mot den brittiska förvaltningen.

Bevin var långt ifrån felfri, men inom ramen för det kalla kriget visade han sig vara precis rätt man på rätt plats. Redan som ung fackföreningsman hade han, även om han under en period var anstucken av marxistiska tankegångar, genomskådat kommunismen organiska ondska och var därför föga disponerad att falla till föga för de sovjetiska dimridåer som lades upp under det kalla krigets inledande skede.

Därtill var Bevin utrustad med ett visst mått av gammeldags patriotism och stolthet över sitt England.

Pedofilpräster i USA

★1985 inleddes i USA en rad stämningar mot romersk-katolska präster anklagade för sexuella övergrepp mot barn. 1992 avslöjades att förre prästmannen James Porter, som under årtal varit känd av kyrkans tjänstemän som en oförfärdlig barnvårdtåktman, under sin klerikala karriär gjort sig skyldig till dussintals övergrepp av vilka många skedde i Fall Rivers stift, Massachusetts.

Ärkebiskopen i Boston, kardinalen Bernard Law, förnekade upprört att kyrkan hade försökt dölja Porters brottlighet. Det visade sig att detta var felaktigt, kyrkan hade gjort sig skyldig till grava försummelser. Dessutom kom det fram att en annan präst, fader John Geoghan, begått mängder med sexualbrott mot barn inom minst tre församlingar i ärkestiftet Boston. Detta var också känt av kyrkan, men inga egentliga åtgärder hade vidtagits.

Ytterligare ett upprörande fall rörde den kyrkliga tjänstemannen Christopher Reardon, som 2001 erkände sig skyldig till 75 fall av sexualövergrepp mot barn i kontoret till en katolsk församling i Boston. Det kom fram att kyrkans advokater hade uppmanat församlingsbor att inte samarbeta med myndigheterna.

Skandalerna är många fler än så, liksom juridiska uppgörelser i miljonklassen där numera vuxna offer för övergreppen tillerkänts stora skadestånd.

Det finns flera tänkbara orsaker till de upprörande sexualförbrytelseerna. En sådan är det prästerliga celibatet, en annan att prästmän som når höga poster inom kyrkan oftast är av den "politiskt korrekta" typen som hellre pratar än handlar. Ett exempel härpå är biskop J. Keith Symons, 68, som erkände övergrepp mot korgossar i en församling i Palm Beach, Florida. Det visade sig flera år senare att Symons ingalunda avstängts utan fått en ny tjänst i Michigan! Hans överordnade hade avfärdat kritiken mot Symon som hysterisk och sagt sig hysa fullt förtroende för den pederastiske biskopen.

Frågan är naturligtvis om den amerikanska romersk-katolska kyrkan kan återhämta sig från denna moraliska röta utan like. (Källa: *National Review*, 11/2 2002)

BOK-NYTT

Om Adrien de Gerlache de Gomery

Belgien är i egenskap av värmland för EU-byråkratin i dag ett europeiskt nyckelland. Det kan därför tyckas märkligt att de svensk-belgiska beröringspunkterna inte varit särskilt många genom åren; till en del torde detta bero på att Belgien som land bara funnits sedan 1830. Ett undantag är Belgiens svenskfödda drottning (1934–35) Astrid, som 1926 förmedlades med kronprins Leopold (sedan kung Leopold III) av Belgien men omkom i en bilolycka med Leopold bakom ratten.

Författaren och journalisten Lars Lundberg, som sedan några år tillbaka är anställd vid EUs ministerråds svenska översättningsavdelning i Bryssel, belyser i en nyutkommen bok några av de relationer som trots allt funnits. Det gör han genom att utförligt skriva om den märklige belgaren Adrien de Gerlache de Gomery (1866–1934), en marinofficer och upptäcktsresande som var det av tyskarna angripna Belgiens representant i Skandinavien under Första världskriget.

Författarnamnet Lars Lundberg har *Contra*-läsarna tidigare stiftat bekantskap med i form av en recension (3/95) av Lundbergs läsvärda bok om Carl Bildt: *Bilder av Bildt* (Legus förlag). Boken om Gerlache har en helt annan karaktär men liknar Bildt-boken så tillvida som den också belyser en enskild människas liv och verksamhet.

Adrien Victor-Joseph de Gerlache de Gomery föddes den 2 augusti 1866 i Hasselt, huvudstad i den nederländsktalande belgiska provinsen Limburg. Familjen var fransk-

talande och flyttade 1870 till Bryssel. Adrien de Gerlache de Gomery var en avgjord studiebegåvning och kunde påbörja universitetsstudier redan vid 16 års ålder. Tidigt väcktes hans "längtan till havet", men han lärde sig märkligt nog aldrig simma! 1890–94 "seglar han oupphörligt fram och tillbaka på linjen Ostende–Dover men drömmer om längre resor" (sidan 9).

Och längre resor skulle det bli. Eftersom Gerlache tycks ha uppskattat kyla betydligt bättre än hetta lockade Antarktis – ja, Gerlache avböjde till och med ett erbjudande från kung Leopold II att besöka dennes egendom belgiska Kongo och gjorde sig på kuppen till monarkens ovän för livet! Sommaren 1897 utnämns den drygt 30-åriga Adrien de Gerlache till befälhavare för en expedition på 15 månader till Antarktis (Sydpolen) med ett fartyg kallat Belgica. Under 13 av de 15 månaderna kommer fartyget att ligga fastfruset i isen. En expeditionsmedlem som senare skulle låta tala om sig var norrmannen Roald Amundsen. Gerlaches polarfartyg återvänder i oktober 1899 till Antwerpens hamn, och dess befälhavare tillerkänns kung Leopolds orden. Det kan näm-

nas att Gerlache under den äventyrliga expeditionen drabbades av skörbjugg.

Så småningom skulle Gerlache komma att färdas i sydliga farvatten, närmare bestämt i Persiska golfen. Överhuvud taget framstår han som en orolig själ som söker äventyr i olika delar av världen. Det faktum att han under tiden ingick giftermål ändrade icke på detta. 1913 utnämns han till sjöfartsrådgivare vid marininstaben.

Det som gör att Adrien de Gerlache har ett särskilt intresse för oss nordbor är det faktum att han under Första världskriget 1914–18 fungerade som Belgiens representant i Skandinavien, där den av honom grundade Belgiska byrån bedrev insamlingar till förmån för till följd av kriget nödlidande belgare. Det låg också i Gerlaches uppdrag att sprida propaganda för ententemakterna mot den kejsartyska aggressionen. En tungt vägande insats till den ändan var boken *Landet som ikke vil dø* (1915), som först kom ut på ett stort norskt förlag och kort därpå översattes till svenska och publicerades av Albert Bonniers förlag. Boken blev ingen större försäljnings-succé men tycks ha lästs av inflytelserika personer och fick dessutom till följd en stor mängd berömda recensioner, vilka sorgfälligt redovisas av den noggranne författaren som dessutom listar en lång rad svenska bidragsgivare till hjälpverksamheten och hur mycket de bidrog med.

Ett genombrott i Gerlaches propagandaverksamhet blev opinionsbildningen mot det tyska deportationerna av belgare till Tyskland. Ett betydande antal ledande svenska personligheter undertecknade ett upp-rop mot deportationerna och skrev bland annat i ett uttalande som citeras av Lundberg: "Deportationerna utgör det hårdaste, mest förkrossande slag,

som hittills drabbat det olyckliga folket. Det träffar nämligen ej allenast de deporterade männen utan lika mycket deras familjer;...det förskingrar de krafter, som skulle kunna efter freden ekonomiskt återuppbygga det lamslagna och härjade landet." (sidan 76)

Adrien de Gerlaches insatser för det belgiska fosterlandet blev mycket lyckosamma, och Belgien blev som bekant fritt från den tyska ockupationen. 1926 gifter sig som nämns den svenska prinsessan Astrid med kronprins Leopold, och Gerlache blir befälhavare på det fartyg som tar den kungliga familjen till Stockholm. Lars Lundberg redogör utförligt för alla turer kring denna resa, från Gerlaches förslag till researrangemang till fartygets proviant.

Svenskarna var, enligt Gerlache, bland annat "Ett reflekterande folk, lugnt och lyckligt, återhållet utom i sängen, eftersom det vid sidan av sina drömmande vanor och sina inre monologer är ett folk utan historiska kalamiteter, och alltså utan brännande diskussionsämnen." (sidan 141)

Gerlaches sista insats av betydelse blev den att få till stånd det belgiska skolskeppet Mercator. Han dog slutligen, bruten av paratyfus och leukemi, i slutet av år 1934.

Lars Lundberg har skrivit ett personhistoriskt verk med intresse för alla som intresserar sig för relationerna mellan Sverige och Belgien. Att författaren besitter en säker känsla för svenska språket gör inte saken sämre. Ambassadör Anders Oljelund, har skrivit ett varmt berömda förord.

Tommy Hansson

Lars Lundberg: *En belgisk-skandinavisk historia. Om Adrien de Gerlache de Gomery. Tryckt i Belgien på eget förlag. 173 sidor. (Boken kan beställas via Contra).*

DEBATT

”Levande historia” och ett dödshotat Israel

Somliga av oss minns fortfarande ståhejet med ”levande historia” för drygt två år sedan. Då stadfästes att varje år högtidlighålla de många i Auschwitz förintade och de få överlevande som befriades den 27 januari 1945. Av den nutida ursinniga antijudiska propagandan i EU och vissa media att döma, är det dags för ett litet tillägg och modifiering av målsättningen; ”Levande historia vid sidan av ett dött Israel”. I EU fördöms inte de bestialiska mordena på judar. Istället ömmas det för Arafats krigsförbrytare och därmed uppmuntras islamisterna att fullborda Nazitysklands verk. I ett pågående utrotnings- och utrotningsskrig mot judarna kräver man av Israel att ouppnåeliga massmör-

dare ställs inför rätta.

I det postkommunistiska Ryssland har de rödbruna nynazisterna inga hämningar. Till och med i duman kan de fritt orda om sin perversa lyckodrom; att medta några dussin judar i vars och ens rödbruna grav. Motiveringen är tron att judarna redan tillskansat sig halva Ryssland och alla dess rikedomar. I Västeuropa är målet för deras gelikar mer storartat att bidra till Israels förintelse. Detta maskeras som empati för palestinierna, medan man ostraffat låter islamister demonstrera under ropen ”död åt judarna” (det hände den 9 november 2000 på Möllevångstorget i Malmö).

Judarna jämfört med muslimerna i Europa är för få. Att be-

fästa lögnen att judarna har tillägnat sig delar av Europa, hade krävt för stora propaganda-kostnader. Alltså gör man gällande att judarna är värre än nazisterna och ämnar förinta palestinierna. Inte tvärtom, som sker i verkligheten. Så gör utrikesminister Anna Lindh och en viss Lars Ohly. Han kan vända upp och ner på vilka som vill fred och vilka som föredrar ett heligt krig. När har Ohly eller någon annan kommunist brytt sig om samernas situation i Sverige? Samerna har aldrig dödat någon enda ”svensk bosättare” (deras antal är faktiskt flerfaldt större i Lappland än judarnas på Västbanken), sprängt flygplan eller bussar!

Ändå behandlas samerna juridiskt set tiofalt värre än de

arabiska terroristerna behandlas av israelerna. Svenska makt-havare brukar stoltsera med sin demokrati. Samtidigt som de av naivitet främjar terrorn i andra världsdelar. En svensk socialdemokratisk regering godkände Mugabe, Zimbabwes diktator. De vita farmarna är snart utrotade och urfolket blir allt fattigare. Castro ärades som Kubas frälsare. Samma ära röntes Pol Pot innan det avslöjades att hans ”revolutionärer” hade mördat hälften av Kam-bodjas folk.

Marek Zyto

”Vill ni inte hjälpa de nödställda, låt åtminstone bli att förvärra deras plågor” (Dalai Lama i boken Etik för ett nytt millenium).

CONTRA

3 1977...

I Contra nummer 3 1977 kunde länsåklagaren i Karlskrona, Klas Lithner, berätta att kommunen betalade bidrag till den nybildade lokalföreningen av Förbundet Sverige Sovjetunionen, en KGB-styrd organisation. På detta sätt skaffade sig Sovjetunionen ett brohuvud i Sveriges viktigaste marinstad – och till råga på allt på de svenska skattebetalarnas bekostnad.

Contra kunde också berätta om hur Sveriges Television nekade polisen tillgång till inspelade TV-program som behövdes i brotts-

utredningar, medan man glatt ordnade en specialvisning av ett program om oppositionen i det kommunistiska Polen för den av SÄPO övervakade polske agenten Sergiusc Mikulicz. Folkpartiets Ungdomsförbund i Västerås nekades dock att låna ens en kopia av samma program, som bara sänts en gång (det här var från tiden innan en videoband-spelare blivit var mans egen-dom).

I samarbete med Dansk Forbund for Fred og Frihed erbjöds Contra-läsarna att skicka

en ”underjordisk” bok på ryska i privat post till sovjetiska medborgare. Undersökningar visade att hela sextio procent av böckerna kom fram till slumpvis utvalda mottagare, och av de 40 procent som inte kom fram såldes en hel del på svarta börsen av tjänstemännen i brevcensuren.

Contra-medarbetaren Nils-Eric Brodin rapporterade från ett besök i Rhodesia, det land som idag är förtryckets Zimbabwe under diktatorn Robert Mugabe.

...för tjugofem år sedan